

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

MATEŘSKÉ ŠKOLY PŘI ZÁKLADNÍ ŠKOLE VE DŘÍSECH

Skřítkci poznávají svět

Motto

„Se skřítky my projdeme svět, půjdeme tam a zase zpět. V každém ročním období, otázky nám zodpoví. Čeká nás dobrodružství, úkoly a taky příprava do školy.“

OBSAH

<u>1. Identifikační údaje</u>	3
<u>2. Obecná charakteristika mateřské školy</u>	4
<u>3. Podmínky předškolního vzdělávání</u>	5
3.1 Věcné podmínky	5
3.2 Životospráva	6
3.3 Psychosociální podmínky	9
3.4 Organizace	10
3.5 Řízení mateřské školy	11
3.6 Personální a pedagogické zajištění	12
3.7 Spoluúčast rodičů	12
3.8 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	13
3.8.1 Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními	13
3.8.2 Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními	14
3.9 Vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných	15
3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let	16
3.11 Povinné předškolní vzdělávání	17
3.12 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	17
3.13 Distanční způsob vzdělávání	18
<u>4. Organizace vzdělávání</u>	19
4.1 Přijímání dětí do mateřské školy	19
4.2 Vnitřní uspořádání mateřské školy	19
4.3 Charakteristika vedení	20
4.4 Souběžné působení dvou učitelů v každé třídě	21
4.5 Individuální vzdělávání	21
<u>5. Charakteristika školního vzdělávacího programu</u>	23
5.1 Filozofie mateřské školy	23
5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu pro PV v mateřské škole	24
5.3 Druhy učení, metody a formy práce	25
5.4 Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	26
5.5 Vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných	28
5.6 Vzdělávání dětí od dvou do tří let	29
5.7 Vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem	29
<u>6. Vzdělávací obsah</u>	30
6.1 Integrované bloky a jejich cíle a výstupy	30
6.1.1 Podzimní skřítek	30
6.1.2 Zimní skřítek	33
6.1.3 Jarní skřítek	36
6.1.4 Letní skřítek	39
6.2 Nabídka celoročních akcí	41
<u>7. Evaluační systém</u>	42
<u>Zdroje</u>	49

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

Název dokumentu:

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání: „Skřítkci poznávají svět“

Předkladatel

Základní škola a Mateřská škola Dřísy, okres Praha-východ, příspěvková organizace

Adresa škola	Hlavní 89, 277 14 Dřísy
REDIZO	600047547
Organizační	50322
IČO	65601939
IZO	107513897
ID	qm4dep
Statutární zástupce	Mgr. Dagmar Chalupová
Právní forma	příspěvková organizace
Kapacita	48 dětí
Počet tříd	2
Provozní doba	6:30 – 17:00 hodin
www stránky	www.zsdriisy.cz
e-mail	skolka@msdriisy.cz
Telefon	326 971 191 – pevná linka 603 214 729 – mobil

Zřizovatel

Obec Dřísy

Adresa	Poštovní 12, 277 14 Dřísy
Telefon	326 971 107
e-mail	ou.drissy@seznam.cz

Zpracovatel ŠVP:

Mgr. Dagmar Chalupová, kolektiv učitelek mateřské školy

Pedagogická rada projednala a odsouhlasila dokument dne: 25. 08. 2022

Č.j.: MŠ – DR / 229 - 1/2022

Platnost od: 01. 09. 2022

Doba platnosti do následující aktualizace.

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola je součástí Základní školy pro 1. stupeň ve Dřísích. Obec Dřísy se nachází v okrese Praha-východ, kraj Středočeský. Rozkládá se asi 27 kilometrů severovýchodně od centra Prahy a 8 kilometrů severně od města Brandýs nad Labem-Stará Boleslav. Žije zde přibližně 1000 obyvatel.

První zmínka o založení školy je z roku 1694. Sídlo mateřské školy je v zrekonstruovaném přízemí budovy základní školy. Naproti mateřské škole je zahrada orientovaná na jižní stranu, kde se nachází několik vzrostlých stromů, zahradní domek, domek na náradí, dřevěné průlezký, houpačky, skluzavka, pískoviště, provazová pyramida a další herní prvky. Naše zahrada disponuje altánem. V těsné blízkosti mateřské školy se nachází multifunkční sportoviště.

Nedaleko mateřské školy se rozprostírá les, rozsáhlé louky a polnosti. Obcí protéká potok a v okolí obce se nacházejí jezera (bývalé pískovny).

Mateřská škola má od listopadu 2019 kapacitu 48 dětí, školu navštěvují děti od 3 do 7 let. Děti jsou rozděleny do dvou tříd, chronologicky, dle věku. V případě volné kapacity nabízí příležitost předškolního vzdělávání pro děti z přilehlých obcí.

Provoz mateřské školy je: od 6:30 hodin do 17:00 hodin.

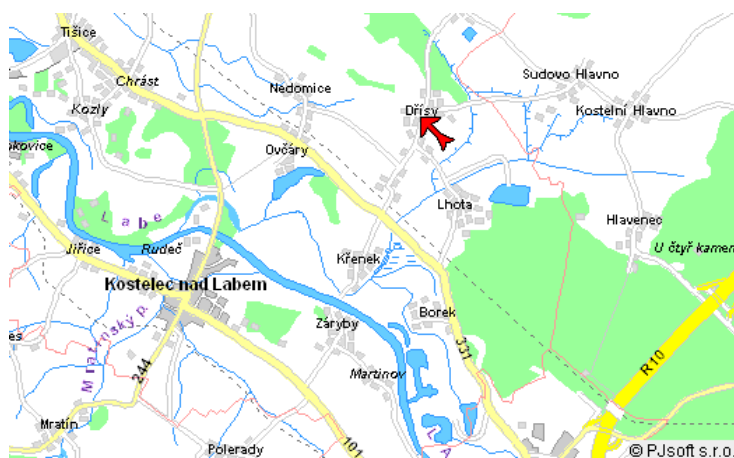
V mateřské škole pracují 4 učitelky a nepedagogický pracovník. Na základě potřeb dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je kolektiv doplněn o asistenta pedagoga.

Stravování dětí je zajištěno ve školní jídelně, která je v budově ZŠ a MŠ Dřísy.

Mateřská škola spolupracuje se základní školou a to např. využívá tělocvičnu ZŠ a PC učebny. Zároveň se účastní společných projektů a pomáhá s organizací veřejných akcí.

Dopravu v obci zajišťují příměstské autobusové linky a na okraji obce se nachází železniční trať.

K obci neodmyslitelně patří vrch Cecemín, na jehož jižní straně se nachází vinice. Jedná se o první vinici v Čechách, která byla založena již v počátcích vlády prvních Přemyslovců.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3. 1 Věcné podmínky

a) Budova, třídy

- Mateřská škola má třídy, které jsou rozděleny dle barev (žlutí, zelení a modří skřítki). Místnosti v naší mateřské škole odpovídají hygienickým normám, při skupinových i samostatných hrách dětí se snažíme maximálně stávající prostory využít. Jednotlivé třídy z MŠ mohou využívat i prostory tělocvičny ZŠ (dle potřeby a bez omezení).
- Nábytek, hračky, pomůcky, náradí, hygienické zařízení i vybavení pro odpočinek odpovídá počtu i potřebám dětí, jejich vývojovým schopnostem a dovednostem. Veškeré pomůcky jsou bezpečné a zdravotně nezávadné.
- Vybavení MŠ (hračky, pomůcky, náčiní a doplňky) je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy a dětmi plně využíváno.
- Pravidla pro využívání veškerého vybavení učitelky, spolu s dětmi, vytváří vždy na začátku školního roku, popř. doplňují je dle potřeby.
- Nábytek je rozmístěn tak, aby jeho upořádání vyhovovalo jak řízeným, tak spontánním aktivitám dětí a jeho obsah je dětem dostupný.
- V šatnách mateřské školy jsou umístěny nástěnky, na kterých jsou průběžně obměňovány výtvarné práce dětí. Interiéry tříd jsou vyzdobeny v souladu s probíranými tématy, či ročním obdobím. Děti se na výzdobě aktivně podílí. Rodiče zde tak mohou celoročně sledovat práci svých dětí v mateřské škole.
- Prostory mateřské školy jsou pro děti upraveny dle dispozic, které vyhovují provozu tohoto zařízení.
- Vnitřní prostory MŠ splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů a legislativy.

b) Školní zahrada

- Naproti budově MŠ je zahrada s pískovištěm, herními a environmentálními prvky, provazovou pyramidou. Prostorově je zahrada školy dostatečně velká. Dané vybavení nabízí dětem různé pohybové, poznávací a přírodovědné aktivity
- Prostory zahrady jsou průběžně upravovány. Péči o travní porost, úpravu stromů a keřů a opravy herních prvků zajišťuje zřizovatel. Vynášení odpadních košů provádí školník.
- Na školní zahradě je jedno pískoviště, které je zakryté a je pravidelně doplňováno a obměňováno. Součástí pískoviště je i jeho proti sluneční zastínění.
- Hračky určené pro venkovní užívání jsou uloženy v uzamykatelném zahradním domečku. Dále mají děti k dispozici dětské herní prvky, které rozvíjejí jejich lokomoci a hrubou motoriku.
- Venkovní prostory MŠ splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů a legislativy.

c) Využití dalších prostor mimo mateřskou školu

- Je využívána oblast blízkého lesa, přilehlé obecní pozemky (louky), stráž (vrch Cecemín), víceúčelové hřiště obce, fotbalové hřiště u lesa.

Záměry dalšího rozvoje

- Pokračovat v obnově vybavení mateřské školy tak, aby splňovala trendy moderního pojetí předškolního vzdělávání (např. vybavit mateřskou školu interaktivními pomůckami – např. tablety, interaktivní tabule,....).
- Průběžná modernizace tříd v moderním pojetí výchovné práce – např. didaktické pomůcky, nábytek v jednotlivých třídách, atd.
- Zkrášlovat školní zahradu a prostory mateřské školy.

3. 2 Životospráva

- Děti mají vyváženou stravu dle platných předpisů. Při přípravě jídla je dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a je kladen důraz na vhodnou skladbu jídelníčku. Při přípravě jídelníčku spolupracujeme s vedoucí školní kuchyně. Informujeme ji o tom, jak dětem nabízená strava chutná a jaké připomínky mají rodiče. Vedoucí školní kuchyně zpětně na tyto informace reaguje. Personál kuchyně je vstřícný ke stravovacím potřebám dětí a jejich event. dietním omezením.
- Ve stravování jsou dodržovány mezi jídlem nejvýše tříhodinové intervaly.
- Žádné z dětí není do jídla násilně nuceno.
- Při stravování jsou děti vedeny k samoobsluze a etiketě stolování.
- Děti mají po celý den k dispozici nápoje.
Ve třídách je zajištěn pitný režim formou konvic s nápoji. Starší děti jsou plně samostatné, u mladších dětí se učitelky ptají a pomáhají při nalévání.
- Dítě může kdykoli odejít na WC (učitelce to musí oznámit).
Na jedné třídě máme WC mimo třídu (přes chodbu). Učitelka má možnost okénkem (z prostoru třídy) nahlédnout na toaletu.
V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, odpočinku a spánku jednotlivých dětí.
- V rámci prevence vzniku zubního kazu si děti pravidelně čistí po obědě zuby.
- V době poledního klidu děti odpočívají. Dětem s nižší potřebou odpočinku je nabízen jiný klidový program (obrázkové knížky,...). Jsou tak respektovány potřeby odpočinku a spánku jednotlivých dětí. Je nepřijatelné, aby děti byly k spánku nuceny.
- Dítě má možnost po dokončení řízené činnosti volbu volné hry tak, aby respektovalo dokončení činnosti druhých dětí.
- Pro rozvoj fyzických schopností a dovedností a v rámci podpory zdravého životního stylu jsou děti každodenně dostatečně dlouho venku.
- Za přítomnosti pedagogů mají děti možnost volného pohybu po třídách. V letních

měsících je nabídka většiny činností směřována na školní zahradu a do blízkého okolí mateřské školy.

- Pedagogický personál školy se snaží žít zdravým životním stylem a zároveň k němu děti vede.

Záměry dalšího rozvoje

- Rozvíjet u dětí zájem o pohyb, zvyšovat fyzickou zdatnost dětí a lokomoční dovednosti v oblasti hrubé motoriky plánováním vycházek do přírody a to i na delší vzdálenost – průběžně celý školní rok.
- Podporovat a směřovat děti ke zdravému životnímu stylu.
- Nenásilně podporovat děti v ochutnávkách jídel, se kterými se dosud nesetkaly a jsou školní jídelnou zařazovány v průběhu celého školního roku na jídelníček.
- V pitném režimu zajistit soustavnost, aby si děti vytvořily návyk a potřebu pít i v jiných časových úsecích, než je dáno časem jídla, tzn. průběžné pití během celého dne.

Obvyklý režim dne:

Činnosti dle volby dětí a skupinová hra.

Ráno do 8:00hod. se scházejí děti ze všech tříd ve třídě zeleného a žlutého skřítky. Následně se rozdělují do jednotlivých (svých) tříd.

Při volných hrách ctíme společná pravidla. Mají dostatečný prostor k rozvoji vlastní fantazie. Hračky a různé pomůcky jsou u nás dětem dostupné. Děti se podílí na jejich úklidu. Plyšovou hračku z domova si k nám děti smějí nosit s pravidlem, že ji při činnostech uloží do své krabice. Čas spontánních aktivit a volná hra jsou nezbytnou součástí vzdělávání a pobytu v mateřské škole pro rozvoj dítěte, jeho osamostatňování, navazování vztahů.

Komunikační kruh, ranní cvičení, jazyková nebo hudební chvílka.

Komunikační kruh probíhá v každé třídě. Vzhledem k častým logopedickým problémům, vyskytujících se i u předškolních dětí, jsou jednou týdně pro obě skupiny dětí zařazovány činnosti zaměřené na výchovu řeči. Děti se zde učí pomocí sluchových her, dechových cvičení, gymnastiky mluvidel, rytmizace, říkadly, zpěvu, vyprávění, dramatizace, grafomotorických cvičení s říkadly, průpravných cvičení k artikulaci hlásek aj.

Hygiena, ranní svačina.

Skupinová nebo individuální činnost, volné i řízené činnosti dětí.

Důležitá je spolupráce dětí, práce ve skupinkách, týmové řešení. Pedagogickými pracovníci byla navržena doporučená celoškolská témata, která třídy zpracovávají formou tematických integrovaných bloků. Obsah a cíle bloků jsou vytvořeny pro děti zpravidla na konci předškolního období. Konkrétní záměry a činnosti k tématu jsou blíže rozpracovány v třídních vzdělávacích programech každé třídy. Každý integrovaný blok je zároveň průřezový pro všech 5 vzdělávacích oblastí a umožňuje různě intenzivně rozvíjet všechny klíčové kompetence.

V průběhu roku se pravidelně realizují projektové a tematické dny, často ve spolupráci základní školou, rodiči a obcí.

Režim dne je uvolněný, činnosti vycházejí z potřeb dětí objevovat nové věci (lze tedy program měnit v závislosti na konkrétní situaci a potřebách dětí).

Pobyty venku.

Zde se obvykle scházejí všechny třídy naší MŠ. Často využíváme prostor školní zahrady, (naproti budově MŠ), hřiště, nedaleký les, vycházky po okolí. Doba pobytu venku je přizpůsobena aktuálním povětrnostním a klimatickým podmínkám.

Při pobytu venku a spojení obou tříd dochází k vytvoření heterogenních skupin dětí. Takovéto přirozené spojení starších dětí s mladšími je velice vhodné, protože práce členů skupin je diferencovaná a podporuje se úsilí slabších i silnějších dětí. Starší děti se stávají staršími kamarády, kteří o mladší kamarády pečují, podněcují je k dalšímu vývoji a předávají jim zkušenosti. Poznatky či vysvětlení děti lépe pochopí od staršího kamaráda, než od dospělého. Starší kamarád nabývá na důležitosti a užitečnosti. To má význam zejména pro rozvoj sociálních dovedností.

Hygiena a oběd.

Hygiena, převlékání – klid na lůžku, klidné hry a činnosti.

Pohádka před spaním, odpočinek, postupné vstávání. Dětem s nižší potřebou odpočinku je nabízen jiný klidový program.

Odpolední svačina, odpolední činnosti.

Děti mají možnost výběru činností nebo volné hry v centrech aktivit či pobytu venku.

Časové rozvržení denního programu lze chápat jako orientační, učitelka přizpůsobuje denní program potřebám dětí.

3. 3 Psychosociální podmínky

- Podporujeme příznivé kamarádké klima a rozvíjíme sociokulturní oblast v prostředí mateřské školy tak, aby se děti i dospělí v prostředí mateřské školy cítili dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Aby se děti na učitelku/ky obracely s důvěrou.
- Nově příchozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci. Adaptaci dítěte mohou být přítomni rodiče. Adaptační doba konkrétního dítěte vždy vychází z domluvy rodič + dítě + učitelka, viz adaptační plán (samostatný dokument přiložený ke školnímu vzdělávacímu programu).
- Učitelky vycházejí vstříc individuálním potřebám dětí a respektují je. Souběžně napomáhají v jejich uspokojování (jednají nenásilně, přirozeně a citlivě, navozují situace pohody, klidu apod.). Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem ani nadměrnou náročností prováděných činností.
- Pod vedením učitelek MŠ se děti učí např. odpovědnosti vůči společnosti i samy sobě, odpovědnosti za svá rozhodnutí a tím si zároveň vytvářejí zdravé životní návyky a postoje.
- Učitelky vytváří klima třídy na základě důvěry, tolerance, ohleduplnosti a zdvořilosti.
- Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřijatelné.
- Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití.
- Děti dostávají od učitelek jasné a srozumitelné pokyny a jsou podporovány k prosociálnímu chování a empatickému citění k druhému. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou zpravidla rády.
- Realizace vzdělávacího plánu MŠ vytváří pro děti příležitosti pro seberealizaci, partnerskou spolupráci, bohatou škálu výchovně vzdělávacích metod a rozvoj individuálního talentu a nadání. Respektuje to, že každé dítě je jiné.
- Děti i dospělí se řídí společně vytvořenými pravidly spolupráce. Učitelky sledují a podporují dobré vztahy ve skupině, předchází projevům nežádoucího chování. Společná pravidla chování a soužití v mateřské škole jsou vytvářena společně tak, aby byla všem dětem srozumitelná a aby v nich vzbuzovala pocit bezpečí.
- Podnětné prostředí motivuje děti k zájmu o účast na jednotlivých aktivitách. Učitelky vytvářejí nabídku aktivit, ze kterých si děti vybírají dle svých přání a možností. Děti nesou odpovědnost za svoji volbu.
- Hodnocení dětí je zaměřeno na zdůraznění pozitivní stránky dítěte. Podporujeme snahu dítěte pracovat samostatně, důvěřovat si, nebát se. O negativním chování dětí se hovoří v komunikačních kruzích. Nehodnotí se děti, ale špatný způsob chování.
- Věnujeme dostatečný čas posilování kladných vztahů ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňujeme prosociálním směrem. Tím předcházíme agresivnímu chování a šikaně, která by v pozdějších letech mohla vzniknout.

Máme v plánu změnit či zlepšit:

- Podporovat učení prožitkem a více zařazovat kooperativní metody výuky.
- Vést děti k respektování společně vytvořených pravidel.
- Dále posilovat důvěru mezi učitelkami a rodiči (po dobu docházky dítěte do MŠ)

3. 4 Organizace

Děti se do mateřské školy přijímají na základě přihlášek podaných zákonným zástupcem. Nově přichozícím dětem nabízíme adaptační plán, kterým prochází dítě nejprve s rodičem a následně se pozvolna osamostatňuje.

- Organizace průběhu dne je zmíněna v režimu dne (viz. režim dne). Je možné ji dle potřeb a okolností upravovat a měnit.
- Z organizačních důvodů v naší mateřské škole zůstává pevný časově organizační řád při ranním spojení tříd do půl osmé a odpoledne při spojení tříd po třetí hodině. V tomto však nevidíme problém z oblasti psychohygieny, neboť děti jsou v naší mateřské škole vedeny k tomu, aby vnímaly mateřskou školu jako jeden celek.
- Rodiče mají možnost po dohodě s učitelkou přivádět dítě do MŠ dle svých potřeb, ale jsou upozorněni na systém nabízených aktivit během dne v mateřské škole.
- Pro rozvoj fyzických dovedností dětí jsou pravidelně zařazována průpravná a zdravotní cvičení.
- Děti mají dostatek času na spontánní hru, na její dokončení nebo pokračování v další části dne.
- Děti jsou každý den dopoledne dostatečně dlouho venku. Pobyt venku je v co největší míře organizován tak, aby děti měly dostatek volnosti v pohybu, který nám umožňují prostory zahrady a příroda v okolí mateřské školy.
- Odpočinek dětí je upraven dle jejich individuálních potřeb. Děti odpočívají v klidu přibližně 40 minut. Při odpočinku jsou využívány možnosti uvolňování různými relaxačními technikami a klidovými hrami.
- Děti mají možnost využívat klidových činností, při kterých jsou vedeny k ohleduplnému chování k dětem, které usínají.
- Dětem nabízíme denně řízenou i volnou pohybovou činnost. Snažíme se o vyváženost jednotlivých činností.
- Během dne mají děti možnost se zapojit do řízených i spontánních her dle vlastní volby.
- Všechny činnosti probíhající v mateřské škole jsou dle možností založeny na přímých prožitcích dítěte, na vyváženosti činností v menších či větších skupinách nebo individuálně, vyplývají z dětské zvědavosti a potřeby objevovat.
- Aktivity jsou organizovány tak:
 - aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování,
 - aby se zapojovaly do organizace činností, dle jejich individuálních potřeb a možností.
- Vytváříme společně bezpečné prostředí.
- Organizačně jsou třídy rozdělené chronologicky dle věku dětí a je respektován stanovený počet dětí.
- Vztahy mezi dospělými i dětmi jsou budovány vzájemnou důvěrou, tolerancí a ohleduplností.
- Mateřská škola má vytvořený svůj adaptační plán (viz. samostatný dokument).

Záměry dalšího rozvoje

- Více podporovat a umožňovat spontánní aktivitu dětí.
- Využívat co nejvíce prožitkové učení.
- Průběžné zlepšování materiálního zajištění (pomůcky, výukové materiály atd.)

3. 5 Řízení mateřské školy

- Právní subjekt je řízen ředitelkou základní školy a mateřské školy, zřizovatelem je obec.
- Za činnost mateřské školy zodpovídá vedoucí učitelka jmenovaná ředitelkou základní školy a mateřské školy.
- Mezi zaměstnanci školy je vytvořen informační systém (porady, oběžníky).
- Škola organizuje pro rodiče informativní schůzky a mezi další formu komunikace a spolupráce patří individuální konzultace. Rodiče a přátelé školy jsou však informováni i pomocí emailů, informačních vývěsek, webových stránek. Nově také pomocí aplikace Twigsee.
- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků MŠ jsou jasně vymezeny (pracovní náplň, Školní řád MŠ atd.).
- Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance. Zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy. Ponechává jim dostatek pravomoci a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.
- Ředitelka školy vytváří příznivé klima. Pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.
- Pedagogický sbor pracuje jako tým, který zve ke spolupráci rodiče.
- Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy týmu (pedagogičtí pracovníci mateřské školy). Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy. Z výsledků jsou vyvozovány závěry.
- Děti a učitelky z mateřské školy spolupracují s žáky a pedagogy ze základní školy na společných projektech, akcích a soutěžích. Děti z mateřské školy využívají prostory, vybavení a pomůcky základní školy.
- Zřizovatelem mateřské školy je obec. Mateřská škola aktivně spolupracuje se zřizovatelem (lampionový původ, rozsvícení stromečku, velikonoční vystoupení, výrobky na jarmarky, výzdoba OÚ, slavnosti obce a školy, apod.....).
- Dle potřeby spolupracuje mateřská škola s odbornými pedagogickými pracovišti (PPP, SPC).

Záměry dalšího rozvoje

- Hluběji spolupracovat s pedagogy a nepedagogickými pracovníky základní školy, odbornými pracovišti, zřizovatelem a okolními obcemi.

3. 6 Personální a pedagogické zajištění

- Pedagogický sbor tvoří čtyři učitelky.
- Učitelky MŠ se průběžně vzdělávají (DVPP, semináře, pedagogická literatura). Vedení školy plně podporuje profesionalizaci celého pracovního týmu a umožňuje další růst jejich profesních kompetencí.
- Pracovní doba učitelek je upravena tak, aby dle možností vyhovovala potřebám dětí a jejich rodičům. Učitelky se dle možností překrývají během řízených činností a tím je umožněn co nejvíce individuální přístup ke všem dětem.
- Zaměstnanci jednají v souladu s pravidly, metodami a zásadami vzdělávání předškolních dětí.
- Interpersonální vztahy a komunikace probíhají na základě společně vytvořených pravidel (např. učitelky spolupracují, vzájemně si vyměňují postřehy a nápady).
- Spolupráce s pedagogy z místní základní školy, z mateřských škol z přilehlých obcí.
- Učitelky, v případě potřeby, doporučí rodičům návštěvu odborníka (logoped, psycholog, lékař, atd).

Záměry dalšího rozvoje

- DVPP – podpora v profesním rozvoji pedagogů.

3. 7 Spoluúčast rodičů

- Rodiče jsou akceptováni jako partneři.
- Rodiče se zapojují do dění v mateřské škole při nejrůznějších akcích např. tematické tvořivé dílny, výlety,.....
- Učitelky se snaží porozumět potřebám dětí a jejich rodin. Rodiče průběžně informují o pokrocích dítěte a navrhují jim směr pro další rozvoj dítěte.
- Zákonní zástupci dítěte jsou průběžně informováni o aktivitách v MŠ = aplikace Twigsee, rozhovory, nástěnky, schůzky, webové stránky MŠ, vystoupení pro rodiče, fotodokumentace, plán aktivit...
- Učitelky respektují interní informace sdělené rodiči (chrání soukromí rodiny a zachovávají diskretnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech). Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.
- Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě (tj. nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí).

Záměry dalšího rozvoje

- Cíleně budovat a vylepšovat vztah: pedagog – rodič.
- Naší prioritou je ještě více rodiče zapojit do dění v MŠ a účastnit se různých akcí, které organizuje mateřská škola.

3. 8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními, potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytnutí podpůrných opatření z výčtu v §16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření **prvního stupně** uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě **plánu pedagogické podpory (PLPP)**. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

Personál školy musí být seznámen se všemi omezeními, opatřeními a organizačními změnami, které nástup dítěte bude vyžadovat. Personál školní jídelny musí být seznámen se speciálními stravovacími návyky dítěte, s případnými omezeními, či potravinovými alergiemi.

3.8.1 Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními máme na zřeteli fakt, že se každé dítě ve svých vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je jejich plné zapojení a maximální využití vzdělávacích možností každého z nich, s ohledem na jeho možnosti a schopnosti.

V naší mateřské škole se podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech dětí. Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování Plánu pedagogické podpory (PLPP), který zpracovává škola samostatně.

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně výše slouží ŠVP jako podklad pro tvorbu Individuálního vzdělávacího plánu (IVP), který škola zpracovává na základě doporučení ŠPZ.

Průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP

- Ředitelka školy a učitelky dítěte se seznámí s podpůrnými opatřeními prvního stupně.
- Škola zpracuje PLPP dítěte (popis obtíží, speciální vzdělávací potřeby, podpůrná opatření prvního stupně...) - PLPP zpracují učitelky, v jejichž třídě je dítě, u nějž je PLPP potřeba vytvořit, umístěno.
- S PLPP seznámí škola zákonného zástupce dítěte a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu (podpis osob, které s ním byly seznámeny).
- PLPP škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních potřeb dítěte.
- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději do 6 měsíců, od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě PLPP, škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů.
- Po vyhodnocení škola, v případě potřeby, doporučí zákonnému zástupci dítěte využití pomoci školského poradenského zařízení. V případě, že škola nedoporučí zákonnému zástupci dítěte využití pomoci školského poradenského zařízení, bude dítě dále vzděláváno dle aktualizovaného PLPP nebo v případě pomnutí důvodů vytvoření PLPP bude vzdělávání dítěte dle tohoto plánu ukončeno.

Individuální vzdělávací plán zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby dítěte. Individuální vzdělávací plán se zpracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce dítěte. Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, přičemž vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace dítěte ve školní matrice. Individuální vzdělávací plán obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje dítěte a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání dítěte. Individuální vzdělávací plán dále obsahuje jméno pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb dítěte.

3.8.2. Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

- uplatňování principu diferenciaci a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí;
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství;
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy;
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření
- jasné vymezení role učitele a asistenta
- na dostupném místě umístění karty s informacemi o potřebách dítěte. Tato karta obsahuje informace o způsobech poskytnutí první pomoci dítěti personálem školy, telefonní kontakty na zákonného zástupce dítěte, ošetřujícího lékaře a RZS.

- vzdělávací metody a prostředky musí být zvoleny individuálně, na základě zvláštnosti dítěte, specifik jeho znevýhodnění a v souladu s přiznanými podpůrnými opatřeními.

Záměry dalšího rozvoje

- Přizpůsobení celkových dispozic třídy konkrétnímu znevýhodnění dítěte (jinak upravíme třídu pro dítě s oční vadou, kombinované vady, jinak pro dítě s vadou pohybového aparátu) – úpravu je třeba zajistit před nástupem dítěte do MŠ.
- Neustálá podpora dítěte. Vytváření vstřícného a bezpečného prostředí MŠ.
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků.
- Vždy se souhlasem zákonných zástupců navázání spolupráce s odborníky, kteří mají dítě v péči (SPC, klinický logoped,....)

Jsme připraveni vytvářet podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v oblasti věcného prostředí, životosprávy dětí, psychosociálního klimatu, organizace vzdělávání, personálního a pedagogického zajištění a spolupráce mateřské školy s rodinou dle platné legislativy (školský zákon, související vyhlášky).

3. 9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných

Za nadané dítě se podle vyhlášky č. 27/2016 považuje dítě, které při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadané dítě se považuje dítě, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

V předškolním věku dítě prochází obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje. Mnohdy je těžké odlišit při identifikaci nadání dítěte od akcelerovaného vývoje v určité oblasti. Činnosti, ke kterým bude dítě vedeno, budou zaměřeny globálně, aby stimulovaly rozvoj celého potenciálu osobnosti dítěte.

Dítě, které vykazuje známky nadání, bude školou podporováno: vytvořením plánu pedagogické podpory, navázáním úzké spolupráce se zákonnými zástupci dítěte, navázáním spolupráce se školským poradenským zařízením a vzdělávání dítěte bude probíhat takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jeho potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit (pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet).

Záměry dalšího rozvoje

- Pro děti s nadáním vybavit mateřskou školu pomůckami rozvíjejícími jejich talent – do 3 měsíců od zjištění a potvrzení mimořádných schopností dítěte.
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků mateřské školy v oblasti: Nadané/mimořádně nadané dítě (průběžně dle nabídky seminářů a kurzů pořádaných v rámci DVPP).

3. 10 Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Učitel se stává nejen vychovatelem dítěte, ale také průvodcem rodiny. Dítě se obvykle projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Učitelky neopomíjí důležité faktory pro vymezení úspěšné spolupráce s dítětem a rodiči:

- **Adaptace:** průběh, časování, možné reakce dítěte, pozitivní motivace v rodině
- **Přiměřenost doby pobytu dítěte:** možnosti přizpůsobení pracovní doby rodičů, pomoc širší rodiny
- **Nemocnost:** dítě může být v prvním roce náchylnější k nemocem, s tím by měli rodiče počítat a dbát na doléčení každé nemoci (vzájemná solidarita)
- **Stravování:** dopřát dítěti poznávat nové chutě
- **Pravidelný režim:** důležité pro pocit bezpečí. Rodiče často neví, že dítě potřebuje pravidla a řád.

S ohledem na bezpečnost i možnosti konkrétních dětí, pedagogové mateřské školy pracují s menšími skupinami dětí nebo pracují s dítětem individuálně. Učitelky vybírají takové činnosti, které dítě zvládne. Počítají se zapojením všech smyslů a nastavují přiměřené vzdělávací cíle. Nejdůležitější je prostor pro volnou hru.

Při vzdělávání dětí od dvou do tří let učitelky maximálně využívají metody práce vhodné pro tuto věkovou kategorii: situační učení, spontánní sociální učení (nápodoba), prožitkové učení, učení hrou a činnostmi. Učitelky ve třídě vždy individuálně posoudí vhodnost hraček a didaktických pomůcek pro tyto děti. Nevhodné hračky pro tuto věkovou skupinu dětí uloží do uzavřených skříněk, aby nebyly volně dostupné. Hračky, pomůcky a náčiní jsou průběžně obnovovány tak, aby odpovídaly počtu a věku dětí. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek. Sedací nábytek v této třídě odpovídá ergonomickým parametrům dvouletých dětí. Při pobytu venku je pedagogickými pracovníky mateřské školy zajištěno využívání pouze odpovídajícího zahradního vybavení MŠ (průlezky, skluzavky a další prvky) vzhledem k věku dětí.

Učitelky uplatňují k dětem laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímají a poskytují mu dostatek času.

Záměry dalšího rozvoje

- Pro děti od dvou do tří let vybavit mateřskou školu pomůckami pro tuto věkovou kategorii před jejich nástupem do mateřské školy – v případě přijetí dětí této věkové skupiny.
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků v návaznosti na danou věkovou skupinu – průběžně dle nabídky seminářů a kurzů pořádaných v rámci DVPP.

3. 11 Povinné předškolní vzdělávání

S účinností od září 2017 zavádí novela školského zákona, zákon č. 178/2016 Sb. povinné předškolní vzdělávání a zároveň individuální vzdělávání dětí, jako možnou alternativu plnění povinného předškolního vzdělávání v mateřské škole. Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné.

Povinné předškolní vzdělávání probíhá formou pravidelné denní docházky v pracovních dnech v rozsahu 4 hodin denně. Právo vzdělávat se v mateřské škole po celou dobu jejího provozu není povinností předškolního vzdělávání dotčeno. Povinnost předškolního vzdělávání se nevztahuje na období školních prázdnin v souladu s organizací školního roku v základních a středních školách.

Pokud se zákonný zástupce rozhodne pro některou z alternativních forem plnění povinného předškolního vzdělávání, musí to oznámit mateřské škole, do které je jeho dítě zapsáno, nejpozději tři měsíce před začátkem školního roku, ve kterém se má dítě začít povinně vzdělávat (tzn. do konce května). Vedle vzdělávání v mateřské škole umožňuje školský zákon tři další způsoby plnění povinného předškolního vzdělávání – individuální vzdělávání, vzdělávání v přípravné třídě a vzdělávání v zahraniční škole. Konkretizace plnění povinného předškolního vzdělávání, způsob omlouvání a uvolňování dětí je uvedeno ve Školním řádu mateřské školy.

Záměry dalšího rozvoje

- Průběžné doplňování didaktických materiálů a pomůcek v návaznosti na vývoj a nové trendy v předškolním vzdělávání.
- Aktivní spolupráce s pedagogy ze základní školy – pro bezproblémový přestup dětí z mateřské školy do základní školy.
- V rámci DVPP – další vzdělávání pedagogických pracovníků mateřské školy v návaznosti na vývoj a nové trendy v předškolním vzdělávání (např. IT).

3. 12 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti – cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele MŠ při osvojování českého jazyka. Vyhláškou č. 271/2021 Sb. a kapitolou 8.4 RVP pro předškolní vzdělávání je nově zakotvena podpora při výuce českého jazyka. Ředitelka školy zřídí skupinu pro jazykovou přípravu dětí/pokud bude v MŠ 4 a více cizinců v povinné předškolní výchově a dětem se bude 1 hodinu týdně/rozděleno do 4x 15 minut/věnovat učitelka MŠ v oblasti jazykové přípravy. Pro děti bude toto vzdělávání bezplatné.

Pokud bude dětí v povinné předškolní výchově méně než 4, uzpůsobí se tomu didaktické postupy a děti budou cíleně podporovány v osvojování českého jazyka. Individuální péče bude také poskytnuta mladším dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka. Do zřízení

skupiny pro jazykovou přípravu dětí lze také zařadit dítě s nedostatečnou znalostí češtiny i přesto, že je občanem ČR.

Záměry dalšího rozvoje

- Průběžné doplňování didaktických materiálů a pomůcek v návaznosti na vývoj a situaci v daném školním roce.
- DVPP pedagogů mateřské školy – rozšiřování si vědomostí v dané oblasti, v těsné návaznosti na situaci v příslušném školním roce. Maximálně využívat nabízené semináře a školení pořádaných k této oblasti, s cílem stálého zlepšování se a zvyšování si odborného povědomí v dané oblasti.
- V rámci svých pedagogických možností usilovat o to, aby děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka, měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

3. 13 Distanční způsob vzdělávání

Distanční vzdělávání v MŠ, které je povinné pouze pro vzdělávání předškolních dětí, je upraveno novelou zákona č. 349/2020Sb. (§ 184a / odst. 1 - 4).

Zvláštní pravidla při omezení osobní přítomnosti dětí ve školách

Pokud z důvodu krizového opatření, vyhlášeného podle krizového zákona, nebo z důvodu nařízení mimořádného opatření, podle zvláštního zákona, anebo z důvodu nařízení karantény, podle zákona o ochraně veřejného zdraví, není možná osobní přítomnost většiny dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné, z mateřské školy nebo z nejméně jedné třídy, ve které se vzdělávají pouze tyto děti, poskytuje škola dotčeným dětem vzdělávání distančním způsobem.

Vzdělávání distančním způsobem škola uskutečňuje podle příslušného rámcového vzdělávacího programu a školního vzdělávacího programu v míře odpovídající okolnostem.

Děti, pro které je předškolní vzdělávání povinné, jsou povinné se vzdělávat distančním způsobem. Způsob poskytování vzdělávání a hodnocení výsledků vzdělávání distančním způsobem přizpůsobí škola podmínkám dítěte.

Pro řešení důsledků situace, kdy není možná osobní přítomnost dětí ve škole z důvodu krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona, nebo z důvodu nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona, anebo z důvodu nařízení karantény podle zákona o ochraně veřejného zdraví, může ministerstvo určit opatření obecné povahy.

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Přijímání dětí do mateřské školy

- Termín a místo zápisu do mateřské školy stanoví ředitelka školy po dohodě se zřizovatelem.
- Zápis k předškolnímu vzdělávání probíhá obvykle v období od 2. května do 16. května, přesné datum je včas uveřejněno na webových stránkách (www.zsdrisy.cz) a vývěskách základní školy, mateřské školy a zřizovatele.
- Při individuálních potřebách dítěte je třeba při zápisu doložit písemné vyjádření školského poradenského zařízení a dětského pediatra.
- Děti jsou přijímány do mateřské školy ředitelkou ZŠ a MŠ Dřísy dle „Kritérií pro přijetí dítěte do mateřské školy“, která jsou stanovena dle platné legislativy a s vědomím zřizovatele školy, tj. OÚ Dřísy.
- Konkrétní kritéria pro přijetí dítěte zveřejní ředitelka školy před zápisem.
- Odpovědnou osobou za přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání je ředitelka školy.
- O přijetí/nepřijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání rozhodne ředitelka ZŠ a MŠ Dřísy. Seznam dětí (pouze seznam s registračními čísly) přijatých k předškolnímu vzdělávání je v předem stanovený termín zveřejněn na webových stránkách školy, na nástěnce MŠ a zřizovatele (OÚ Dřísy).
- V případě, že zákonní zástupci odhlásí své dítě v průběhu školního roku z mateřské školy, je toto místo nabídnuto dalšímu nepřijatému uchazeči o předškolní vzdělávání (dle pořadí náhradníků). Dítě tedy může být přijato k předškolnímu vzdělávání i v průběhu školního roku, pokud je v mateřské škole neobsazené místo v souladu se stanovenou kapacitou MŠ.
- Pro děti, které do 31. srpna dosáhnou věku pěti let, je od 1. září předškolní vzdělávání povinné.
- Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech, a to v rozsahu čtyř hodin denně.
- Povinnost předškolního vzdělávání se nevztahuje na období školních prázdnin v souladu s organizací školního roku v základních a středních školách.
- Forma distančního vzdělávání je povinná pro děti, pro které je předškolní vzdělávání povinné.

4.2 Vnitřní uspořádání mateřské školy

Mateřská škola je součástí Základní školy a Mateřské školy Dřísy. Třídy jsou věkově homogenní (tzn., že děti jsou do tříd zpravidla zařazovány dle dosaženého věku.) Rozdělení dětí do tříd je plně v kompetenci ředitelky školy. V odůvodněných případech, pokud zákonný zástupce dítěte požádá o přeřazení dítěte do druhé třídy, je mu přesun umožněn. Na obou třídách působí v rámci časových možností souběžně dvě učitelky.

V naší mateřské škole se plně uplatňuje inkluzivní vzdělávání. Máme dlouholeté zkušenosti se vzděláváním dětí s podpůrnými opatřeními různého stupně, ze sociálně znevýhodněných rodin a s dětmi s odlišným mateřským jazykem.

Pohyb dětí, rodičů a osob pověřených k vyzvedávání dětí upravuje Školní řád. S ním jsou

zákonní zástupci dětí seznámeni na začátku školního roku a je stále k dispozici na nástěnce v šatně a webových stránkách školy.

Mateřská škola je otevřena od 6:30 do 17:00 hodin. Rodiče mají možnost po dohodě s učitelkou přivádět dítě do MŠ dle svých potřeb, ale jsou upozorněni na systém nabízených aktivit během dne v mateřské škole.

Z organizačních důvodů v naší mateřské škole zůstává pevný časově organizační řád při ranním spojení tříd do 7:30 hod. V odpoledních hodinách se děti spojují po odpočinku a klidových činnostech po 15:00 hodině. V tomto však nevidíme problém z oblasti psychohygieny, neboť děti jsou v naší mateřské škole vedeny k tomu, aby vnímaly školku jako jeden celek.

Ráno se děti postupně společně scházejí. Následně se třídy rozdělí a probíhají řízené i spontánní činnosti. Během pobytu venku se třídy obvykle potkávají. V průběhu odpoledních činností, děti postupně odcházejí domů. Některé řízené činnosti, jsou plánované společně pro obě třídy (tematické dny, projektové dny). Obvyklý denní program je podrobněji rozepsán v Režimu dne.

Snažíme se o dodržování vyváženého poměru mezi řízenými a spontánními činnostmi. Sestavujeme činnosti tak, aby podporovaly aktivní zapojování dětí do her a dalších aktivit. Pro rozvoj fyzických dovedností dětí jsou pravidelně zařazována průpravná a zdravotní cvičení.

Děti jsou každý den dopoledne dostatečně dlouho venku. Pobyt venku je v co největší míře organizován tak, aby děti měly dostatek volnosti v pohybu.

Odpočinek dětí je upraven dle jejich individuálních potřeb. Děti odpočívají v klidu přibližně 40 minut. Při odpočinku jsou využívány možnosti uvolňování různými relaxačními technikami a klidovými hrami. Děti mají možnost využívat klidových činností, při kterých jsou vedeny k ohleduplnému chování k dětem, které usínají.

Ve třídě 4 a víceletých dětí jsou uplatňovány metody a formy práce k přípravě na vstup do 1. třídy ZŠ. Děti jsou učitelkami motivované k zájmu o poznávání světa lidí, kultury, přírody i techniky. Snaží se jim poskytnout dostatek podnětů k učení a podporovat zaujetí dětí. Vedou děti k uvědomování si, že dozvídat se nové věci je důležité pro celý život. Rozvíjejí v nich schopnosti žít ve společenství ostatních lidí. V neposlední řadě je učitelky vedou ke spolupráci ve skupině, zároveň rozvíjí i samostatnost dětí a podněcují je k přemýšlení, k řešení a zvládnutí různých situací. Rozvíjí jejich sebevědomí a důvěru ve vlastní schopnosti.

Ve třídě mladších dětí se pedagogové mateřské školy zaměřují na postupnou adaptaci, odstranění ostychu, prohlubování kamarádkých vztahů ve skupině, začleňování do kolektivu, přijímání nových pravidel společného života. Děti vedou k postupné sebeobsluze a samostatnosti. Častým střídáním nabízených činností u nich rozvíjejí veškeré vzdělávací oblasti. Touto cestou pak dosahují naplňování klíčových kompetencí.

4.3 Charakteristika vedení

Vedení dětí je volné a demokratické, podporující sebevědomění a sebedůvěru dítěte ve své schopnosti a dovednosti, nebát se říci svůj názor a také experimentovat i v dosud pro ně neznámých oblastech her. Děti jsou vedeny k dodržování pravidel soužití ve skupině (sociálních, kulturně-společenských, hygienických, sebeobslužných).

Děti, jež docházejí do mateřské školy, se spolu setkávají již od nejtělejšího věku,

proto mnohá dětská přátelství jsou vytvořena již při nástupu do mateřské školy a přetrvávají i po nástupu do základní školy. Vytváření nových třídních kolektivů pracovníci mateřské školy podporují - např. organizováním nejrůznějších akcí, které děti absolvují společně od začátku školního roku. Na těchto akcích se mohou podílet i celé rodiny.

4.4 Souběžné působení dvou učitelů v každé třídě

Všechny učitelky mají plné úvazky. Na obou pracovištích jsou zajištěny kvalifikované učitelky, aby bylo zajištěno překryvání ve všech třídách na 2,5 hodiny během dne.

Výčet činností, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů v každé třídě:
- individuální práce, hygiena, svačina, vycházky, společné hry, kulturní a sportovní aktivity, převlékání v šatně, akce třídy, společné akce tříd/ akce školy, návštěvy ZŠ, výlety, tvořivá odpoledne, dílny, besídky, oslavy, oběd, převlékání, ukládání k odpočinku a k spánku.

Povinné předškolní vzdělávání je v režimu dne stanoveno od 8:00 hodin do 12:00 hodin.

4.5 Individuální vzdělávání

Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, může pro dítě v odůvodněných případech zvolit individuální vzdělávání.

Pravidla pro organizaci tohoto vzdělávání:

- Zákonný zástupce je povinen oznámení o individuálním vzdělávání učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku, kterým začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte.
- Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání. Ověřování bude probíhat v listopadu (náhradní termín v prosinci) formální a motivační částí. Obsahem formální části bude pohovor s rodiči, motivační část bude zaměřena na neformální aktivity s dítětem – např. hry, vyprávění, rozhovor, pohybová nápodoba, grafomotorické činnosti, manipulační hry.
- Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte u ověření.
- Ředitelka školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání, ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistí účast dítěte u ověření.
- Odvolání proti rozhodnutí ředitelky školy o ukončení individuálního vzdělávání dítěte nemá odkladný účinek.
- Po ukončení individuálního vzdělávání dítěte nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat.
- Výdaje spojené s individuálním vzděláváním dítěte hradí zákonný zástupce dítěte. Nehradí speciální kompenzační pomůcky.

Doporučené oblasti, v nichž má být dítě vzděláváno, dostává zákonný zástupce v písemné podobě při zahájení individuálního vzdělávání.

Oblasti k ověření úrovně očekávaných výstupů

Sledované oblasti	Konkretizované aktivity formou her a praktické činnosti
Hrubá a jemná motorika	Pohybová koordinace, manipulace s předměty, prstové hry – pohotová reakce, manipulace s drobnými předměty, hry pro zjištění laterality
Řeč a komunikace	Komunikace s dospělým, artikulace, slovní zásoba, gramatická správnost řeči, porozumění instrukci, tvorba vět
Předmatické představy, časoprostorová orientace	<u>Určování, popis:</u> <ul style="list-style-type: none"> - množství – postřeh prvků – rozmístění prvků - uspořádání – pojmy - třídění podle dvou a tří kritérií - množstevní pojmy - základní časové pojmy - posloupnost v čase
Sluchové vnímání	Sluchové rozlišování, první hláska ve slově (s vizuální oporou), sluchová paměť, analyticko-syntetické činnosti
Zrakové vnímání	<u>Sestavování, skládání, práce s knihou, obrázkem:</u> <ul style="list-style-type: none"> - zraková paměť - zrakové rozlišování – dokreslování detailů podle vzoru - zraková analýza a syntéza - rozlišování podle kritérií
Grafomotorika	Úchop tužky, volná kresba, práce s pracovním listem, vztah ke kreslení, kresba postavy
Projevy dítěte a jeho chování v sociálním prostředí	<u>Chování a projevy dítěte:</u> Při rozhovoru, hře a dalších činnostech

5. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Program, který je v naší mateřské škole realizován, je v souladu s Rámcově vzdělávacím programem a s aktuální legislativou. Je sestaven tak, aby respektoval rámcové cíle (záměry) RVP PV:

- rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
- osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Tyto rámcové cíle ve svém celku vyjadřují základní orientaci pro předškolní vzdělávání a každodenní práci učitele. Tyto cíle je třeba vnímat tak, že pokud jsou naplňovány, směřuje vzdělávání k utváření základů klíčových kompetencí.

Děti jsou vedeny k vnímání změn kolem sebe, aktivnímu řešení problémů a kooperaci. Pod vedením kvalifikovaných učitelů se děti učí např. i odpovědnosti vůči společnosti i samy sobě, a tím si zároveň vytvářejí zdravé životní návyky a postoje. Učitelka je dítěti pomocníkem a průvodcem na jeho cestě k poznávání.

Děti při spontánních hrách mají volbu v činnostech, při řízených činnostech poznávají svět okolo sebe formou prožitku, učí se zkoumat, objevovat a pracovat s chybou.

Pro děti jsou vytvářeny příležitosti pro seberealizaci, partnerskou spolupráci, bohatou škálu výchovně vzdělávacích metod a rozvoj individuálního talentu a nadání. Respektování toho, že každé dítě je jiné.

Pro úspěšnou realizaci tohoto vzdělávacího programu je významným předpokladem aktivní spoluúčast a spolupráce rodičů.

5.1 Filozofie školy

Stimulujeme v souladu se stanovenou filozofií školství, aby ve spolupráci školy a rodiny děti prožívaly šťastné dětství. Na základě smyslového vnímání, při hrách a za použití moderních didaktických metod poznávaly přírodu, kulturu, vědu a její výsledky. Naučily se bezpečně orientovat a pohybovat v okolním světě. Podporujeme v dětech kladný vztah k přírodě, rozvíjíme zájem o ochranu přírody a tak v dětech vytváříme základ osobní odpovědnosti za stav prostředí, ve kterém žijí.

Snažíme se položit základy celoživotního vzdělávání v radostné atmosféře se zažíváním pocitu úspěchu a seberealizace při zvládání nároků života, které jsou a budou na dítě kladeny. Učitelky mateřské školy se snaží stimulovat osobnostní rozvoj dítěte po stránce psychické, fyzické i sociální. Cílem je, aby dítě po absolvování předškolního vzdělávání bylo připraveno na vzdělávání v základní škole. Bylo relativně samostatnou osobností s návyky zdravého životního stylu, uvědomění si odpovědnosti za své jednání a chování.

Základní vizí je vytvořit školu, ve které se děti všestranně, svobodně a radostně rozvíjejí, školu, která je přitažlivým místem pro rodiče a motivujícím místem pro zaměstnance.

Závaznost ŠVP pro učitele:

Integrované bloky a témata jsou pro všechny třídy mateřské školy společné, avšak konkrétní podtémata a jejich konkrétní vzdělávací nabídku zpracovávají učitelé na třídní úrovni v TVP

5. 2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání v mateřské škole

- Šťastné dítě
- Vytváření školy rodinného typu
- Vytváření ekologického citění a povědomí dětí
- Vytváření a podpora osobnostního rozvoje dítěte a uvědomování si vlastní individuality

Šťastné dítě si představujeme veselé, smějící se, které se raduje, hraje si, má zájem o dění kolem sebe, těší se na své kamarády. Toto, s ohledem na individualitu každého dítěte, je náplní a smyslem naší práce. Chceme navodit pozitivní přístup k životu.

Cílem je vytvoření školy rodinného typu s přihlédnutím k rozvoji osobnosti dítěte a se zaměřením na jeho individualitu. Jsme vesnická škola a rodiny se zde scházejí při nejrůznějších akcích a pomáhají s jejich organizováním (ať se jedná o akce, které pořádá obecní úřad, základní škola/mateřská škola či dobrovolné organizace, které jsou v obci aktivní).

Děti, které přichází do mateřské školy, jsou zvědavé, napodobují chování lidí kolem sebe. Pozorováním, vyprávěním a zařazováním přitažlivých her získávají nový pohled na svět a jsou schopny, i přes svoji malou životní zkušenost, pochopit, že příroda je krásná a my ji potřebujeme k životu. Proto bychom se o ní měli starat a chránit ji. V naší práci využíváme literaturu zaměřenou na ekologii a zdravý životní styl. Zároveň využíváme dostupné přednášky (spojené s praktickými ukázkami), které jsou zaměřeny na environmentální tematiku.

V neposlední řadě klademe důraz na vytváření osobnostních vlastností, na podporu zdravého sebevědomí, seberealizaci a sebedůvěru. Dítě se má vyvíjet v samostatnou osobnost, která je vybavena znalostmi a dovednostmi pro další etapy života.

Dílčí cíle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání

Dlouhodobé cíle Školního vzdělávacího plánu budou realizovány prostřednictvím těchto dílčích cílů:

- Cíleně budovat vztah k přírodě - vzhledem k umístění školy je dětem umožněno být po celý rok v blízkém kontaktu s přírodou. Pozorovat její změny, aktivně se zapojit do péče a ochrany přírody, rozvoj vztahu k rostlinám a živočichům.
- Poznávat lidové tradice a svátky – v jednotlivých ročních obdobích se zaměříme na zvyky, pranostiky, obyčeje, recepty, říkadla, písně, rukodělné činnosti, hádanky, radovánky, pohádky a příběhy, s důrazem na specifiku regionu.
- Rozvíjet individuální lidský potenciál a vlohy každého z dětí, protože každé dítě je jedinečná osobnost, každé je jiné. Pomocí individualizace rozvíjet jedinečnost dítěte jak různého věku, tak i dítěte s rozdílnými speciálními potřebami.
- Pomocí dramatických her aktivně rozvíjet nejen intelektuální složky, ale i tvořivost, samostatnost, odpovědnost, intuici, rozhodnost, toleranci, empatii, komunikativnost, individualitu apod. Díky těmto činnostem dítě zkoumá, vytváří si vlastní postoje v konfrontaci s postoji druhých dětí na základě vlastního prožitku, vlastní činnosti a rozvíjí řečové schopnosti.
- Učit děti postojům, které spočívají v úctě ke zdraví a praktickým dovednostem chránícím zdraví (zdraví tělesné, duševní, sociální a duchovní).

5. 3 Druhy učení, metody a formy práce

Při naší práci vycházíme z potřeb dítěte objevovat svět. Pro každé dítě je však tato potřeba jiná, musí docházet k diferenciaci podpory při vzdělávání. Snažíme se uplatňovat v praxi nové pedagogické postupy a metody například individualizaci ve vzdělávání a další.

Učitelky užívají různých druhů učení – například:

- učení podmiňováním – aby se děti radovaly z pokroků,
- senzomotorické učení – aby děti byly obratné a zručné,
- verbální učení – aby děti rozvíjely řečové dovednosti,
- pojmové – aby znaly význam jednotlivých slov,
- sociální – aby dobře vycházely s ostatními dětmi, aby spolupracovaly.

Vzdělávání je založené na prožitcích dítěte, na vlastní aktivitě, dítě se učí činnostmi, které vykonává ze své vůle a svého zájmu, s kterými může experimentovat. V mateřské škole se klade velký důraz na celkovou samostatnost dětí, schopnost vyjádřit svůj názor, umět požádat o pomoc, případně pomoci druhému, nebát se odmítnout nežádoucí projevy chování druhých, poradit si v běžných denních situacích. Učení je včleněno do hry. Formy vzdělávacích činností mají charakter hry, zábavy, zajímavých a motivovaných činností.

Významné jsou metody:

- **prožitkového a kooperativního učení** vychází z rozvojových předpokladů a možností dětí,
- **sociální učení** je založené na vytváření a využívání situací, které dítěti poskytují praktické ukázky (např. námětové hry),
- **spontánní sociální učení** založené na přirozené nápodobě.

Dbáme na to, aby spontánní a řízené činnosti byly vyvážené a vzájemně provázané. Jako formu vzdělávání používáme didakticky zacílenou činnost, která je přímo či nepřímo motivovaná učitelkou a může být organizována v menší skupině nebo individuálně.

V procesu vzdělávání dětí používáme různých metod. Hlavní metody a způsoby, které používáme ve vzdělávacím procesu:

a) Metody z hlediska zdroje získávání poznatků:

- slovní (rozhovor, vyprávění, dialog apod.),
- názorně – demonstrační (předvedení, experiment apod.),
- praktické (pohybové a pracovní dovednosti).

Výběr metody vždy závisí na didaktickém cíli.

b) Metody z hlediska aktivity a samostatnosti:

- metody sdělovací,
- metody samostatné práce,
- metody výzkumné a badatelské,
- brainstorming – myšlenková bouře (burza nápadů) – při hledání nových řešení, co nejvíce spontánních nápadů i zdánlivě nesmyslných a hledá se racionální jádro,
- metody inscenační, didaktické.

c) Metody výchovné:

- metoda vysvětlení, názornosti, požadavku, procvičování, kontroly,
- metoda hodnocení, pochvaly, trestu (napomenutí, pokárání, zákaz či odepření něčeho),
- metoda přirozených následků (trestem je něco, co přichází jako přirozený následek).

Vzdělávací program je individualizovaný, učitelka hledá optimální pedagogické cesty ke každému dítěti, snaží se najít a vyzdvihnout jeho silné stránky a posílit či rozvinout slabší stránky. Snahou je respektovat individuální potřeby dětí. Podstatnou součástí vzdělávání je tvořivá improvizace – pružné reagování na okamžitou situaci.

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne v mateřské škole vyskytnou s návazností na rytmus roku, měsíce, týdne a dne. Děti se převážně učí nápodobou, v souvislostech, všemi smysly, přímou zkušeností v přirozeném prostředí. Celý výchovně-vzdělávací proces doprovází respektující přístup učitelek. Důraz je kladen nejen na rozvoj intelektu dětí, ale i citů, estetických postojů a pracovních návyků.

Učitelky je dětem nabízí ve vyváženém poměru. Učitelky se plně věnují dětem a jejich vzdělávání, mají včas připravený dostatečný počet pomůcek, činnosti plánují tak, aby vycházely z potřeb a zájmů dětí a vyhovovaly jejich individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem.

Záměry dalšího rozvoje:

- Vytváření prostoru a podmínek pro reflexi vlastní práce, hodnocení a sebehodnocení na základě získaných vědomostí, dovedností či zkušeností z tematického celku.
- Individualizaci vzdělávání podpořit u předškolních dětí vlastními boxy, kde si najdou každý den svůj úkol – činnost individuálně zaměřenou.

5. 4 Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

U dětí z cílové skupiny je často vhodně přizpůsobená pomůcka stěžejním prostředkem, přiblížení reálné situace, čímž se zvyšuje pravděpodobnost osvojení a zapamatování si sdělené informace. Děti z cílové skupiny velice často využívají různé speciálně upravené pomůcky, které obvykle vytvářejí sami pedagogové. Kreativně vytvořené pomůcky mohou zásadně ovlivnit výuku dětí a usnadnit zvládnutí vzdělávacího procesu a pochopení učiva. Tvorba pomůcek často vyžaduje jak zvýšené zaujetí pedagogů pro vytváření takových pomůcek, tak i šikovnost a nápaditost při jejich výrobě.

K úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami však patří i profesionální postoj pedagogů a ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí.

Pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zajištěna podpůrná opatření, která mají vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP)

Individuální vzdělávací plán zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby dítěte, na základě doporučení školního poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce dítěte. IVP sestavují třídní učitelky ve spolupráci se školským poradenským zařízením a se zákonnými zástupci dítěte. IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování se

vychází z obsahu stanoveného v §3 vyhlášky č. 27/2016Sb, v platném znění. Součástí IVP je jeho vyhodnocení (naplňování) a může též obsahovat i průběžné hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Ředitelka školy zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce dítěte, bez něhož nemůže být IVP prováděn. Informace o poskytování podpůrných opatření podle IVP jsou zaznamenány v evidenčním listu dítěte.

Asistenta pedagoga škola zajistí na doporučení školského poradenského zařízení (pokud to stupeň přiznaného podpůrného opatření vyžaduje). Asistent pedagoga poskytuje podporu učitelce při organizaci a realizaci vzdělávání dítěte (příp. více dětí) se speciálními vzdělávacími potřebami v rozsahu stanoveném podpůrným opatřením.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání dětí

Při výchovně vzdělávací práci s dětmi s přiznanými podpůrnými opatřeními mateřská škola spolupracuje s příslušnými pedagogicko-psychologickými poradnami a s odbornými lékaři. Spolupráce spočívá v různých formách komunikace (telefonická, osobní jednání), při které se řeší otázky související se vzděláváním těchto dětí.

Další poznatky o této problematice získávají pedagogové v rámci svého DVPP.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu

Jako podpůrná opatření pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami (podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory) jsou v naší škole využívány metody práce zaměřující se na:

- rozvíjení vnímání, na práci s obrazem a na podporu zapamatování = tyto metody vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování, procvičování a přispívají k aktivizaci a motivaci dítěte,
- individualizaci práce s dítětem, na zohledňování jeho individuálních potřeb,
- respektování pracovních specifik dítěte (doplňující výklad, předvedení nebo opakování a procvičování),
- formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby,
- respektování pracovního tempa dítěte, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů, upevňování pracovních návyků.

Organizace výchovně vzdělávací práce

- nastavení individuálního průběhu a struktury vzdělávacích činností, častější střídání činností během dne,
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy, v rámci vzdělávací organizované činnosti nebo hry, vzhledem k charakteru činnosti a potřebám dítěte,
- podpora rozvoje zájmů dítěte.

5.5 Vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných

V naší mateřské škole vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim předkládány činnosti, které umožňují jejich potenciál projevit a v co největší míře využít. Nečekáme na potvrzení a identifikaci nadání či mimořádného nadání, podporujeme všechny projevy a známky nadání.

Dětem, u kterých se projeví nadání mimořádné, nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení (ŠPZ). Pokud ŠPZ identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování IVP, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a ŠPZ.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP) nadaného a mimořádně nadaného dítěte

IVP nadaného a mimořádně nadaného dítěte sestavují třídní učitelky ve spolupráci se ŠPZ. IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracují třídní učitelky s rodiči. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory mezi učitelkami s cílem stanovení metod práce s dítětem a způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. IVP zahrnuje zejména popis oblastí nadání dítěte, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. Při jeho sestavování vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016Sb., v platném znění.

Součástí IVP je vyhodnocení jeho naplňování a může též obsahovat i průběžné hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok a může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Ředitelka školy zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce dítěte, bez kterého nemůže být IVP prováděn.

Informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP jsou zaznamenány v evidenčním listu dítěte.

Zodpovědnou osobou za systém péče o děti nadané nebo mimořádně nadané je ředitelka školy, která pověřuje učitelky mateřské školy sestavením IVP a komunikací se zákonnými zástupci.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných dětí

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce,
- obohacování vzdělávacího obsahu v oblastech, ve kterých dítě projevuje nadání,
- zadávání úkolů na podporu nadání dítěte ve spolupráci s rodiči,
- příprava na účast na soutěžích probíhajících pro děti předškolního věku.

5.6 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Dvouleté dítě projevuje touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné.

Dětem ve věku od dvou do tří let se umožňuje vzdělávání nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace zaměstnání se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností. Dítě v tomto věku má některé potřeby jiné než děti starší. Z tohoto důvodu potřebuje vytvoření individuálních podmínek, ke kterým patří stálý, pravidelný, denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, více individuální péče a srozumitelná pravidla.

Adaptace dítěte 2 – 3letého je specifická a z tohoto důvodu je nezbytné zajistit:

- úzkou spolupráci s rodinou,
- citlivý a šetrný průběh adaptačního procesu s ohledem na individuální zvláštnosti každého dítěte, vše musí probíhat postupně a promyšleně,
- postupné prodlužování pobytu v mateřské škole,
- vhodné rituály při loučení,
- konzultace o průběhu adaptace s rodiči,
- vzájemné respektování domácích a školních pravidel.

Pro vzdělávání dětí mladších tří let jsou stanoveny podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí. Podmínky jsou popsány samostatně v jednotlivých bodech kapitoly 3. tohoto ŠVP = Podmínky vzdělávání.

5.7 Vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem

Pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 děti, které jsou cizinci a pro které je předškolní vzdělávání povinné, mateřská škola zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. V tomto případě mateřská škola dětem ve skupině poskytuje jazykovou přípravu v rozsahu 1 hodiny týdně (4x 15 minut). Skupina pro jazykovou přípravu má nejvýše 8 dětí. Další skupinu pro jazykovou přípravu lze zřídit, pokud je do dosavadní skupiny zařazeno 8 dětí a tím je naplněna.

Ředitelka školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu i jiné děti než cizince v posledním roce před nástupem do základní školy, a to i do vyššího počtu než 8 dětí, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy dětí.

Pokud je v MŠ méně cizinců v povinném předškolním vzdělávání nebo jde o cizince v mladším věku, bude těmto dětem jazyková podpora poskytována během běžné výuky a formou individuálního přístupu.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Školní vzdělávací program vychází z cílů a oblasti Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Ve školním vzdělávacím programu je zakomponován obsah pěti oblastí RVP PV, které reflektují vývoj dítěte, jeho přirozený život, zrání a učení. Vše je nasměrováno tak, aby dítě ukončující předškolní vzdělávání splnilo obecně dosažitelnou úroveň klíčových kompetencí RVP PV, kterými jsou:

1. kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. kompetence komunikativní
4. kompetence sociální a personální
5. kompetence činnostní a občanské

Dobré a dostatečné základy klíčových kompetencí položené v předškolním věku mohou být podstatným příslibem dalšího příznivého rozvoje a vzdělávání dítěte v dalším období jeho života.

Rok se skřítky

Tematický roční plán je založen na přirozeném střídání ročních období a s tím souvisejících tradic a zvyků.

1. Podzimní skřítek

2. Zimní skřítek

3. Jarní skřítek

4. Letní skřítek

Obsah tematických integrovaných bloků byl zpracován pedagogickými pracovníci MATEŘSKÉ ŠKOLY DŘÍSY. Obsah a cíle bloků jsou vytvořeny v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem předškolního vzdělávání. Všechny 4 integrované bloky jsou průřezové pro všech pět vzdělávacích oblastí. V průběhu roku se pravidelně realizují projektové dny, exkurze, výlety, akce pro děti a rodiče, tematické dny mateřské školy, ale i ve spolupráci se základní školou.

Každý integrovaný blok umožňuje rozvíjet různě intenzivně všechny klíčové kompetence. Tyto integrované bloky, jsou východiskem pro plánování, přípravu a realizaci. Vše je plně v kompetenci pedagoga.

6.1 Integrované bloky a jejich cíle a výstupy

6.1.1 Podzimní skřítek

V úvodu toho bloku jsou u dětí prostřednictvím situací a plánovaných činností rozvíjeny základní hygienické návyky, sebeobsluha a následně postupně zjišťována úroveň vývoje dětí a jejich poznatků. Tato část bloku je zaměřena především na orientaci a poznávání svého

nejbližšího okolí, vytváření a osvojování pravidel společného soužití, naučení základních pravidel komunikace, adaptování nově přichozích dětí na nové a neznámé prostředí. Utváření důvěry a dobrých vztahů v kolektivu pomocí prosociálních a kooperativních činností a her. Seznámení s dospělými osobami v prostředí Základní školy a Mateřské školy Dřísy.

V druhé polovině tohoto bloku skřítek **Podzimníček** dětem přiblíží podzim jako roční období. Děti budou seznámeny prostřednictvím zajímavých dramatických, výtvarných, hudebních a pohybových činností a her s charakteristickými znaky podzimu, se změnami v přírodě a s lidovými zvyky, tradicemi a pranostikami, které jsou součástí podzimu a to především prožitkovým učením. Dále se děti seznámí s nejznámějšími českými pohádkami, jejich dějem a výsledným ponaučením pomocí dramatických, výtvarných a jiných dalších činností. Plynule na tuto část navazuje poslední tematické zaměření tohoto bloku a to je příprava Adventu. Děti se pomocí výtvarných, hudebních, literárních a dramatických činností a prožitého učení seznámí s tradicemi v průběhu přípravy Vánoc.

Cíle:

- Vytvořit prostředí pro navazování nových kladných vztahů k okolí a lidem.
- Poznávat a spoluvytvářet pravidla společenského soužití a jejich aplikace v přirozeném sociokulturním prostředí.
- Rozvíjet základní společenské postoje a návyky.
- Seznamovat se s místem prostředím, ve kterém dítě žije.
- Orientovat se a adaptovat se v novém prostředí MŠ.
- Uvědomovat si vlastní tělo v rámci základních hygienických návyků a základů sebeobsluhy.
- Rozvíjet komunikativní dovednosti/verbální i neverbální/ a kultivovaný projev.
- Poznávat sebe sama, rozvíjet pozitivní city ve vztahu k sobě /uvědomovat si vlastní identitu, sebevědomí, sebedůvěru, spokojenost
- Poznávat podzimní přírodu, přirozené procesy, které přichází se změnou ročního období.
- Naučit se vyjadřovat pocity, dojmy a prožitky neverbálně a užívat vlastní smysly.
- Vytvářet prosociální postoje.
- Rozvíjet pohybové schopnosti, zdokonalovat dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka).
- Podporovat a rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti, rozšiřovat slovní zásobu.
- Posilovat přirozené poznávací city (zvědavost, zájem, radost z objevování apod.).
- Vytvářet si povědomí o vlastní sounáležitosti s živou i neživou přírodou, osvojovat si základní poznatky o životním prostředí.
- Přiblížit podzimní tradice a svátky.
- Pomocí pohádek demonstrovat rozdíly mezi dobrem a zlem, aplikace ponaučení do běžného života (prevence patologických jevů).
- Pozitivní vnímání vánoční atmosféry.
- Vyjádření pocitů.
- Rozvíjet spolucítění, sympatie, empatie, tolerance, sounáležitost.
- Podpora kreativity a tvořivosti.
- Podpora sebedůvěry a odvahy.
- Rozvoj představivosti a fantazie.

Nabízené činnosti:

- Rytmičké a hudební hry, hudebně pohybové činnosti, hra na hudební nástroje = rytmizace. Jednoduché klasické a tematické dětské písně s pohybem, hudební chvílky =poslech, zpěv písní.
- Říkadla, rituály, jazykové chvílky, procvičování mluvidel – básně, říkadla.
- Komunikační kruhy.
- Poslech pohádek, řízené čtení propojené s činnostmi na dané téma.
- Pohybové hry k tématu podzimu: jak ve třídě, tak v přírodě.
- Výtvarné a pracovní činnosti, využití různých výtvarných technik, seznámení se s různorodými materiály.
- Kooperativní hry pro rozvoj pozitivních vztahů v kolektivu.
- Hry a činnosti zajišťující pozitivní pocit úspěchu a sounáležitosti.
- Aktivity zajišťující postupnou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy.
- Spoluvytváření jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a přiblížení mravních hodnot (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost...).
- Grafomotorická cvičení uzpůsobená věku a úrovni vývoje dítěte.
- Předmatematické hry-seznámení se s základní číselnou řadou, základní orientace v prostoru, rozvoj logického myšlení.
- Výcházky po okolí mateřské školy, do lesa, sběr podzimních přírodnin a jejich následné využití ve výtvarných činnostech, pozorování měnící se přírody, stavby z přírodnin, pouštění draka.
- Tematické a projektové dny.
- Četba, poslech, vyprávění pohádek a příběhů.
- Dramatické hry a improvizace, rozvoj slovní zásoby, artikulační, řečové a sluchové hry.
- Spolupráce se základní školou a obecním úřadem při oslavách lidových zvyků a tradic (souvisejících s tímto ročním obdobím).
- Tvořivé a kreativní činnosti spojené s přicházejícím Adventem.

Očekávané výstupy:

- Odloučí se na krátkou dobu od rodiny, získává relativní citovou samostatnost.
- Přiměřeně věku zvládá sebeobsluhu, zvládá úklid a zadání jednoduchých úkolů.
- Zná své jméno, jméno kamaráda.
- Spolupodílí se a zná společně vytvořená pravidla, rozumí jejich smyslu.
- Chápe projevy emocí a nálad.
- Spolupodílí se na vytváření dobré atmosféry.
- Známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- Orientuje se v prostředí, ve kterém žije.
- Dokáže si uvědomovat příjemné a nepříjemné prožitky.
- Zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci.

- Umí charakterizovat podzim (počasí, správné oblečení, změny v přírodě, zvyky).
- Rozhoduje o svých činnostech, ve známém prostředí ovládá city, přizpůsobuje jim své chování.
- Vyjadřuje svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických).
- Rozvíjí pracovní dovednosti, jemnou i hrubou motoriku.
- Využívá všech smyslů, záměrně pozoruje, všímá si.
- Přizpůsobuje se společnému programu, spolupracuje.
- Vyjadřuje se pomocí dramatizace a kreativních činností.
- Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat.
- Spolu podílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- Uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení.
- Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.

Klíčové kompetence, které jsou rozvíjeny:

- Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat.
- Komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou.
- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů.
- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.).
- Chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout.
- Řeší problémy, na které stačí: známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého.

6. 1. 2 Zimní skřítek

Záměrem tohoto bloku je získávat a prohlubovat znalosti a vědomosti o charakteristických změnách v přírodě s příchodem zimy. Součástí jsou i lidové zvyky, svátky, tradice a pranostiky, se kterými děti seznámí skřítek **Zimníček**. Děti v tomto období, obvykle v mateřské škole, navštěvuje Mikuláš s čertem a andělem. Poté, už se všichni společně věnují přípravě Vánoc, která většinou zahrnuje vánoční dílny pro rodiče s dětmi, pečení cukroví,

seznámení s tradičními koledami a vánočními příběhy. Toto téma zahrnuje také vystoupení pro rodiče a návštěvu Ježíška v mateřské škole. Po novém roce se seznámí děti s pranostikami souvisejícími s oslavou Tří králů. Poté se skřítki budou zaměřovat na vlastní tělo, péči o něj a zdravý životní styl. V závěru tohoto integrovaného bloku budou děti pomocí hudebních, dramatických, výtvarných a pohybových činností poznávat tradici masopustu.

Cíle:

- Prohlubovat pocit tolerance, uvědomění si sounáležitosti s okolím.
- Zdokonalit pohybové dovednosti, rozvíjet pohybové schopnosti.
- Podílet se na vytváření vánoční atmosféry.
- Získávat a upevňovat vědomosti o zimě, jako o ročním období (i ve spojitosti s přírodou).
- Pomocí prožitků přiblížit dětem vánoční zvyky (pečení cukroví, pouštění lodiček, krájení jablka, výroba adventního věnce atd.).
- Dokázat se přizpůsobovat podmínkám zimního prostředí.
- Posilovat přirozenou zvědavost a radost z objevování.
- Rozvíjet fyzickou a psychickou zdatnost.
- Rozvíjet poznatky, schopnosti a dovednosti umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit.
- Vytvářet u dětí základní povědomí o vlastních právech.
- Posilovat prevenci patologických jevů. Snažit se chápat, že lidé jsou různí a chovají se různě.

Nabízené činnosti:

- Tvořivé a kreativní činnosti – výzdoba mateřské školy, dárky, přáníčka, svícny.
- Konstruktivní činnosti, pečení cukroví.
- Prohlížení a čtení knížek.
- Předmatematické hry (třídění, přiřazování, odhad, porovnávání, množství atd.).
- Hry a činnosti zaměřené ke cvičení paměti.
- Pobyt v zimní přírodě, vnímání vánoční atmosféry v naší vesnici.
- Obrazné a pojmové činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, obrazce).
- Dramatizace krátkých scének z běžného života v souvislosti s oslavou Vánoc, improvizace, pantomima, gestikulace, motivační hry, námětové hry, dramatické hry.
- Nácvik pásma vánočních básní a písní, následné vystoupení pro rodiče.
- Dramatické činnosti.
- Hudebně pohybové činnosti, hry.
- Smyslové hry.
- Spolupráce ve skupině.
- Hry se slovní zásobou, rytmizace říkadel a zpěv písní.
- Kognitivní činnosti (kladení otázek a odpovědí, diskuze nad problémem, vyprávění, objevování).

- Nabídka zimních sportů – bobování, koulování.
- Procházky zimní přírodou.
- Péče o zvířata v zimě.
- Výroba karnevalových masek.
- Komunikační kruhy-vyjadřování pocitů, zážitků.

Očekávané výstupy:

- Učení se textů básní a písní vzhledem k tématu.
- Vnímá, co si druhý přeje a co potřebuje.
- Projevuje přátelské city, prožívá pozitivní i negativní emoce.
- Těší se ze společných zážitků a oslav.
- Projevuje city ve vztahu k živým bytostem.
- Podpora rozlišování mravních hodnot v souvislosti s oslavou vánočních svátků.
- Poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokáže a zvládá.
- Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky.
- Vzájemně navazuje kontakty s dětmi a s dospělými.
- Vnímá společnost jako rozmanitou, různorodou, pozoruhodnou a pestrou.
- Spolupracuje a domlouvá se s dětmi.
- Umí odmítnout nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná.
- Snaží se odhadnout rizika a nebezpečí.
- Vyjadřuje své představy pomocí různých výtvarných technik.
- Vyjadřuje emoce a své prožitky.
- Zná písničku s tříkrálovou tematikou.
- Vyjmenuje zimní sporty.
- Uvědomuje si své tělo a umí o něj pečovat. Zná důležitost a význam zdravého životního stylu.
- Umí popsat tradici masopustu.

Klíčové kompetence, které jsou rozvíjeny:

- Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.).
- Uvědomuje si svá práva i práva druhých. Učí se je hájit a respektovat. Chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu.
- Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky.
- Dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat své slabé stránky.
- Všimá si dění i problémů v bezprostředním okolí. Přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem.

- Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou. Dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování.
- Domlouvá se gesty i slovy. Rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci.
- Učí se nejen spontánně, ale i vědomě. Vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje. Při zadané práci dokončí, co započalo. Dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům.
- Učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění.
- Projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším. Rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost.
- Učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat.
- Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení. K úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých.

6. 1. 3 Jarní skřítek

V první části tohoto integrovaného bloku přinese skřítek **Jarníček** další roční období. Děti budou seznámeny s jarní přírodou a jejími změnami a také tradicemi, pranostikami a oslavami svátků jara. Poté se skřítkci budou věnovat literatuře a oslaví obvykle v březnu svou nejoblíbenější knížku. V průběhu tohoto integrovaného bloku se děti zaměří i na oslavu Velikonoc a poznávání souvisejících zvyků a tradic pomocí prožitků, her, výtvarných a hudebních činností. V dubnu budou děti také oslavovat Den Země. Pomocí pohybových a vědomostních her, kvízů, interaktivních materiálů a především prožitkového učení, získají nové poznatky a vědomosti v rámci environmentální výchovy. V rámci tohoto tématu budou děti seznámeny také s vesmírem. Duben je měsícem bezpečnosti a jarní skřítek bude děti názorně učit rozeznávat základní dopravní značky a osvojovat si pravidla bezpečného chování na dopravní komunikaci.

Pomocí interaktivních prostředků poznají děti práci záchranných složek IZS. V plynulé návaznosti na práci záchranářů, lékařů, hasičů a policistů se děti začnou seznamovat pomocí dramatických činností, kreativity a pohybových her s dalšími profesemi. Část tohoto tématu budou věnovat předškolní děti i přípravě na zápis do základní školy. Poslední dubnovou oslavou bude tradice pálení čarodějnic, se kterou se děti seznámí v mateřské škole pomocí příběhů v pohádkovém duchu, které tuto tradici vysvětlují a přibližují. V květnu bude skřítek dětem přibližovat 1. máj jako svátek lásky – k sobě samému i našemu okolí. Pomocí výtvarných, hudebních i jiných činností oslavíme svátek maminek. Posledním zaměřením tohoto bloku je vnímání času a prostoru kolem nás. Budeme se soustředit na správnou orientaci v čase, pochopení jeho plynutí. Také se budeme učit popsat a uvědomit si prostor kolem nás.

Cíle:

- Umět charakterizovat jaro a jeho znaky.
- Prostřednictvím estetických prožitků a kreativity vytvářet sváteční náladu pro přípravu svátků jara.
- Seznamovat děti hravou formou se školním prostředím.
- Zbavovat děti zbytečného ostychu z neznámého prostředí.
- Podporovat a prohlubovat u dětí zájem o knihy.
- Dotváření příběhu, chronologická posloupnost.
- Podněcovat děti k samostatnosti a k řešení problému a zvládnutí různých situací.
- Rozvíjet zdravé sebevědomí a důvěru ve vlastní schopnost.
- Příprava na zápis do 1. ročníku ZŠ.
- Rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka i další formy sdělení, verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické).
- Osvojovat si elementární poznatky o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla).
- Budovat pozitivní a zodpovědný vztah k přírodě.
- Osvojovat si bezpečné chování a předcházet patologickým jevům. Získat povědomí o různorodosti profesí.
- Budovat pozitivní vztahy k sobě samému i navzájem mezi lidmi.
- Rozvíjet spolucitění, sympatii a empatii, umět ovládat emoce.
- Vnímát přirozené změny v přírodě a svém okolí.
- Umět rozlišit časové intervaly a jejich délku trvání (den, týden, měsíc, rok,...).

Nabízené činnosti:

- Pobyt v přírodě, sběr přírodnin, péče o školní zahradu.
- Kreativní tvoření v rámci Velikonoc.
- Účast na hodinách 1. třídy ZŠ.
- Různé výtvarné techniky, vytváření dárku pro maminky
- Motorické činnosti s různými předměty, pomůckami, hračkami a náčiním.
- Smyslové hry
- Čtení příběhu, knihy, obrázkové čtení, reprodukce příběhu, využívání encyklopedií.
- Besedy se zástupci různých povolání.
- Seznámení s pravidly bezpečnosti, dopravními značkami a dopravními prostředky.
- Sluchové a zrakové vnímání a rozlišování, pravolevá orientace.
- Překážkové dráhy, posilovací, protahovací cvičení, relaxace.
- Grafomotorická cvičení.
- Hry s písmeny a číslicemi, přiřazování, třídění, předmatematická cvičení.
- Samostatný slovní projev na určité téma, rozhovory.
- Dramatizace, recitace pohádek.
- Didaktické hry.
- Konstruktivní hry.
- Námětové hry.

- Hudebně pohybové hry, spontánní aktivity.
- Přiblížení tradice pálení čarodějnic.
- Hry na rozvoj a pochopení časové posloupnosti a orientace v prostoru.

Očekávané výstupy:

- Dítě navštěvující mateřskou školu posledním rokem se zúčastní zápisu do 1. třídy.
- Zlepšuje ovládání pohybového aparátu, tělesných funkcí, jemné i hrubé motoriky.
- Vytváří základní povědomí o vlastní sounáležitosti s přírodou.
- Rozvíjí schopnost sebeovládání a sebeobsluhy.
- Chápe základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je využívá. Chápe prostorové pojmy.
- Rozeznává barvy a jejich odstíny.
- Formuluje otázky, odpovídá, hodnotí slovní výkony, slovně reaguje.
- Umí zacházet s různými předměty a pomůckami, hračkami a náčiním.
- Ovládá koordinaci ruky a oka.
- Záměrně se soustředí a udržuje přiměřeně dlouhou dobu pozornost.
- Přijímá pozitivní ocenění, i svůj případný neúspěch. Hodnotí sebe samo, svoje zážitky, pozitiva i negativa.
- Respektuje předem vyjasněná a pochopená pravidla. Přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti.
- Projevuje zájem o učení a nové poznatky.
- Nalézá nová řešení.
- Zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí.
- Má smysl pro odpovědnost ve hře.
- Učí se chápat nutnost bezpečnosti zdraví při sportech.
- Zná jarní zvyky a tradice.
- Vnímá probíhající změny přírody s oslavami Velikonoc, lidovými zvyky a tradicemi jara.
- Pojmenuje některá zvířata a jejich mláďata.
- Poznává v přírodě i na obrázku některé květiny.
- Má povědomí o narození člověka, o lidském těle, jeho růstu a vývoji

Klíčové kompetence, které jsou rozvíjeny:

- Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách. Samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi. Rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog.

- Klade otázky a hledá na ně odpovědi. Aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí. Poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.
- Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.).
- Řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti. Postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady) a využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost.
- Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se novým okolnostem.
- Je schopno chápat, že lidé jsou různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem.
- Napodobuje modely pro-sociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí.
- Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých.
- Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou. Dokáže se bránit proti projevům násilí od jiného dítěte, ponižování a ubližování.
- Samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej.
- Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti.
- Chápe, že se může o tom, co dělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá.
- Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky.
- Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní.

6. 1. 4 Letní skřítek

Posledním integrovaným blokem nás provede skřítek **Letníček**, který se obvykle, během celého měsíce června bude věnovat cestování. Děti budou poznávat odlišné světadíly, kultury a jejich tradice, jazyky, národy atd. Také bude cestovat i po naší vlasti a ukáže dětem rozdíl mezi životem ve městě a na vesnici. Rozšíří povědomí o světě a lidech kolem nás. V závěru tohoto integrovaného bloku se zaměříme na rozloučení s předškoláky, ukončení školního roku a přípravou a plány na prázdniny.

Cíle:

- Společně uspořádat oslavu Dne dětí.
- Seznámit děti se světadíly a s okolními státy ČR (jejich typickými znaky).
- Hravou formou představit dětem mapu a globus.
- Rozšiřovat podvědomí o kulturních odlišnostech, uvědomění a toleranci.
- Seznámení dětí s kulturou a symboly naší země.
- Děti umí pojmenovat rozdíly mezi životem na vesnici a ve městě.
- Rozloučení s předškoláky.
- Pravidla bezpečného chování o prázdninách.
- Vlastní zážitky z cest.

Očekávané výstupy:

- Porozumí vtipu a slovní hře v lidové i současné poezii, reprodukuje písničky, pohádky, básničky.
- Poznává některá nářečí.
- Je citlivý k živým bytostem, k přírodě i věcem
- Ochraňuje přírodu, cítí k ní zodpovědnost a úmyslně ji nepoškozuje.
- Chápe, že každý má v rodině svou roli, podle které je třeba se chovat.
- Zná členy rodiny a jejich vzájemné vazby.
- Uvědomuje si vazby k nejbližším členům.
- Rozhoduje se výběru v činnostech.
- Ve známém prostředí ovládá city, přizpůsobuje jim své chování, zvládá jednoduché překážky a zátěže.
- Vyjadřuje se prostřednictvím výtvarných, dramatických, hudebních a hudebně-pohybových činností.
- Zvládá zacházet s nástroji, náčiním a materiálem, s grafickým a výtvarným materiálem.

Klíčové kompetence, které jsou rozvíjeny:

- Je schopno chápat, že lidé jsou různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným.
- Dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřít. Při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje. V běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku. Je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy.
- Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky.
- Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje. Je otevřený k aktuálnímu dění.
- Uvědomuje si svá práva i práva druhých. Učí se je hájit, respektovat a chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu.

- Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije. Uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit.
- Užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů. Pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích.
- Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit. Má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku.
- Má elementární poznatky o světě lidí, o kultuře, o přírodě i technice.
- Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou. Dokáže mezi nimi volit.

Nabídka činností:

- Prohlížení encyklopedií, naučných časopisů, knih map a globusu.
- Cizí jazyk - pozdrav, básničky, písničky.
- Poslech hudby různých kultur.
- Kvízy na téma svět kolem nás.
- Rozvoj hrubé a jemné motoriky.
- Naučení pásma písní a básní na rozloučení s předškoláky a následná zahradní slavnost.
- Netradiční techniky výroby (muchláž, frotáž,...)

6.2. Nabídka celoročních akcí

- Barevné dny – forma oblékání
- Projektové dny – výlety za poznáním
- Tematické dny - tradice
- Společné akce se základní školou – vystoupení, divadelní představení
- Spolupráce s obecním úřadem – vystoupení pro seniory, velikonoční jarmark, vánoční vystoupení, slavnosti obce
- Vystoupení dětí pro rodiče – loučení s předškoláky, vánoční vystoupení
- Školní výlety, poznávací výlety
- Odpolední tvoření rodičů a dětí
- Spaní přes noc v mateřské škole pro všechny děti
- Návštěvy dětí předškolního věku v 1. třídě základní školy
- Škola v přírodě – ozdravné pobyty v přírodě
- Oslava svátků a narozenin kamarádů
- Třídní schůzky
- Celoroční projekty
- Workshopy
- Preventivní přednášky (Dopravní výchova a bezpečnost, hygiena, nemoci)
- Sportovní aktivity

7. Evaluační systém

Z pedagogického hlediska by měla být evaluace procesem, který zajišťuje zvyšování kvality vzdělávání. Evaluace tedy může být chápána jako ocenění všech zúčastněných na našich pracovištích. Evaluace oceňuje to, co se událo a tato "cena" je jakýmsi měřítkem kvality a ukazatelem naší dobře odvedené práce a cesty. Poznatky získané průběžným vyhodnocováním poskytují učitelkám zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce. Učitelky by jich měli cíleně využívat k optimalizaci a zlepšování vzdělávacího procesu i podmínek, za nichž vzdělávání probíhá. Použitými metodami jsou vlastní hodnocení zaměstnanců, hodnotící pohovory, kontrolní činnost ČŠI a jiných orgánů.

Cílem evaluace je ověřovat a zlepšovat kvalitu všech činností v MŠ, včetně podmínek ke vzdělávání. Do evaluace jsou zapojeni všichni zaměstnanci školy, rodiče dětí a elementárním způsobem i děti samotné. Každý se na evaluaci podílí ze svého úhlu pohledu a tím vytváří potřebnou zpětnou vazbu.

Prostředky autoevaluace obecně:

- pozorování – letmé, nahodilé, záměrné pro diagnostické potřeby evaluace integrovaných bloků, účelnosti podtémat
- hospitace, záznamy o činnostech učitelů
- diskuze, výměna názorů, rozhovory:
 - s dítětem, mezi učiteli, konzultace s odborníky (PPP, SPC, atd.), s rodiči
- pedagogické porady, porady vedení, provozní rady, zápisy
- analýza dokumentů (pravidelná kontrola třídní dokumentace - TVP, ŠVP, fotodokumentace – album, třídní knihy, zprávy z hodnocení školy)
- portfolia dítěte (rozbor, analýza, pozorování)
- SWOT analýzy
- dotazníky pro rodiče, jejich vyhodnocování a případné řešení kritických výsledků na společných schůzkách s rodiči
- ankety-záznamové a hodnotící listy, PLPP, IVP

Prostředky autoevaluace v systému naší mateřské školy nastaveny pomocí konkrétního a efektivního plánování:

1) Evaluace integrovaných bloků

Cíl: vyhodnotit plnění stanovených vzdělávacích záměrů v rámci zrealizované vzdělávací nabídky, stanovit případná opatření do dalšího tematického plánu v rámci integrovaného bloku.

Časový rozvrh: vždy po ukončení integrovaného bloku – ústní konzultace .

Nástroje:

- konzultace učitelek – denně
- pedagogické porady
- dle potřeby záznam přehledu o rozvoji dítěte, konzultace s rodiči

Hodnotí: učitelky

2) Evaluace účelnosti podtémat:

Cíl: zhodnotit účelnost stanovených podtémat daného integrovaného bloku pro plánování ve třídách.

Časový rozvrh: po ukončení realizace daného integrovaného bloku.

Nástroje:

- konzultace učitelek
- pedagogické rady

Hodnotí: učitelky

3) Záznamy o rozvoji dítěte

Cíl: zhodnotit funkčnost systému sledování učebních pokroků jednotlivých dětí, včetně funkčnosti písemných záznamů.

Časový rozvrh: 2 x ročně, případně dle potřeby.

Nástroje:

- záznamy do archů
- stanovení případných opatření
- konzultace učitelek
- konzultace s rodiči
- pedagogické porady

Hodnotí: učitelky

4) TVP – ŠVP – RVP

Cíl: ověřit návaznost cílů jednotlivých programových dokumentů.

Časový rozvrh: 2 x ročně.

Nástroje:

- záznamy
- konzultace
- pedagogické porady

Hodnotí: učitelky, ředitelka

5) Průběh vzdělávání

Evaluace uplatněných metod, postupů, forem práce – vzdělávací proces.

Cíl: účinnost volených metod a forem práce.

Časový rozvrh: průběžně, 1x za rok.

Nástroje:

- kontrolní činnost
- konzultace mezi pedagogy
- hospitace zaměřené zejména na nově přijaté pedagogické pracovnice
- pedagogické porady

Hodnotí: učitelky, ředitelka

6) Evaluace personálních podmínek

Cíl: zhodnotit personální podmínky ve vztahu k naplnění cílů RVP:

- kvalifikovanost pedagogického týmu,
- další vzdělávání pedagogických pracovníků,
- efektivita – personální zabezpečení MŠ.

Časový rozvrh: 1 x ročně.

Nástroje:

- průběžné vzdělávání pedagogických pracovníků
- kontrolní činnost
- hospitace
- pedagogické a provozní porady

Hodnotí: ředitelka, učitelky

7) Osobní rozvoj pedagogů

Cíl: přínos dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro další osobnostní rozvoj v pedagogické profesi.

Časový rozvrh: průběžně, 1x za rok.

Nástroje:

- konzultace – plán dalšího vzdělávání
- pedagogické porady
- hospitace

Hodnotí: učitelky, ředitelka

8) Evaluace materiálních podmínek

Cíl: zhodnotit materiální podmínky školy ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP:

- budova, technický stav,
- vybavení tříd – nábytek,
- pomůcky, hračky,
- zahrada + zahradní náčiní.

Časový rozvrh: 1 x ročně.

Nástroje:

- záznamy z pedagogických a provozních porad
- záznamy z kontrolní činnosti

Hodnotí: všechny pracovnice dle místa pracovní působnosti

9) Evaluace ekonomických podmínek

Cíl: zhodnotit finanční zdroje, jejich výši vzhledem ke konkrétním potřebám školy:

- sledování čerpání mzdových nákladů,
- účelnost, efektivnost hospodaření,
- motivační činnosti,
- rozbor čerpání příspěvku obce,
- rozbor hospodaření – pololetní účetní závěrka,
- roční účetní závěrka.

Časový rozvrh:

- přehledy čerpání – 4x ročně,
- ostatní průběžně.

Nástroje:

- zprávy + rozbor
- pedagogické a provozní porady
- konzultace

Hodnotí: účetní, ředitelka – dle stanovených kompetencí

10) Evaluace organizačních podmínek školy

Cíl: zhodnotit účelnost a vhodnost organizace a režimového uspořádání ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP.

Časový rozvrh: 1 x ročně.

Nástroje:

- pozorování
- hospitační činnost
- kontrolní činnost
- záznamy z pedagogických a provozních porad
- konzultace

Kdo: všechny pracovnice dle profesní odpovědnosti a místa výkonu práce.

Cíl: zhodnotit funkčnost a vhodnost organizace a režimového uspořádání z hlediska plynulosti výchovně vzdělávacího procesu, pohodové atmosféry a bezpečnosti v MŠ.

Časový rozvrh: průběžně.

Nástroje:

- spolupráce učitelů ZŠ a MŠ - výměna zkušeností,
- vzájemné konzultace pedagogů s poznáním dětí,
- rozhovory o dětech.

Odpovědnost: ředitelka školy

Předmět hodnocení	Frekvence	Nástroje	Kdo realizuje
Spolupráce všech zaměstnanců	denně, 4x do roka	ústní hodnocení, pedagogické a provozní porady	všichni zaměstnanci
Výchovně vzdělávací proces	denně	ústní hodnocení, zápis do třídní knihy	učitelky, děti, ředitelka
Spolupráce s rodiči	denně	rozhovory s rodiči, ústní hodnocení, zápis do třídní knihy, pedagogické rady	zaměstnanci školy, rodiče
Vztahy ve třídě (klíma)	denně	ústní hodnocení	učitelky, ředitelka
Záznamy o rozvoji dítěte – pedagogická diagnostika	min. 2x za rok, průběžně	ústně a písemně	učitelky, asistent pedagoga, ředitelka
Soulad ŠVP s RVP PV	při legislativní nebo zásadní změně v MŠ	zkoumání textu a studium legislativních změn	ředitelka
Kvalita výchovně vzdělávacího procesu	dle potřeby	pozorování, hospitace, rozbor činnosti, písemný záznam	ředitelka
Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (IVP, PLPP)	dle potřeby, min. 2x za rok	ústní hodnocení, písemné záznamy	učitelky, asistent pedagoga, ředitelka
Třídní kniha	1x měsíčně	záznam výchovně vzdělávacích činností – kontrola zápisů	ředitelka

Využití evaluace směrem k dítěti

Cílem evaluace je osobní rozvoj a spokojený citový život dítěte v mateřské škole:

- aby se děti cítily v pohodě (po stránce fyzické, psychické i sociální),
- aby se děti rozvíjely v souladu se svými schopnostmi a možnostmi a současně byl podněcován jejich harmonický rozvoj,
- aby měly dostatek podnětů k učení a radost z něho,
- aby bylo posilováno sebevědomí dětí a jejich důvěra ve vlastní schopnosti,
- aby měly možnost vytvářet a rozvíjet vzájemné vztahy a cítit se ve skupině bezpečně,
- aby byl dostatečně podporován a stimulován rozvoj jejich řeči a jazyka,
- aby se děti seznamovaly se vším, co je pro jejich život a každodenní činnosti důležité,
- aby děti mohly pochopit, že mohou prostřednictvím vlastních aktivit ovlivňovat své okolí,
- aby děti obdržely speciální podporu a pomoc, pokud ji dlouhodobě či aktuálně potřebují.

Všechny záznamy o dítěti jsou důvěrné. Závěry evaluace učitelky MŠ využívají směrem k dítěti – k účinnosti vzdělávání, uplatňují je ve svém plánování a projektování vzdělávacích činností.

Využití evaluace směrem k zákonným zástupcům:

- usilovat o vytváření partnerských vztahů mezi školou a zákonnými zástupci,
- umožňovat zákonn. zástupci přístup za svým dítětem do třídy a účastnit se jeho činností,
- vést se zákonným zástupcem dítěte průběžný dialog o dítěti, jeho prospívání, rozvoji a učení,
- evidovat názory, přání a potřeby partnerů ve vzdělávání (zák. zástupci, spolupracovníci ze základní školy, z obce) a na získané podněty reagovat,
- provádět poradenské činnosti pro zákonné zástupce ve věcech výchovy a vzdělávání jejich dětí v rozsahu odpovídajícím pedagogickým kompetencím předškolního pedagoga a mateřské školy.

Evaluační kritéria

Kritéria pro hodnocení vzdělávacího programu MŠ

- soulad školního vzdělávacího programu školy s RVP PV – zda je dostatečně přehledný, využitelný, zda je možné na jeho základě rozšiřovat nabídku činností pro děti, zda podněcuje učitelky k tvořivosti a využívá jejich odborných, ale i přirozených schopností...,
- preferování osobnostního rozvoje v cílech vzdělávacího programu, obohacení o mimo racionální složky poznávání (city),
- rovnoměrné zahrnutí všech 5 oblastí vzdělávání z RVP PV,
- obsah činností odpovídá stanoveným cílům,
- cíle odpovídají současným trendům v předškolní výchově,
- respektování didaktických zásad,
- návaznost na předcházející poznatky a zkušenosti dětí,
- přiměřenost stanovených cílů věkovým zvláštnostem dětí,
- diferenciací cílů ve vztahu k individuálním schopnostem a předpokladům,
- naplňování individuálních vzdělávacích potřeb dětí s podpůrnými opatřeními,
- vyvození závěrů pro další práci pedagogů.

Kritéria pro hodnocení pracovníků:

1) Kritéria pro pedagogické pracovnice

- kvalita výchovně vzdělávací práce učitelky, přístup k dětem, individualizace,
- ztížené podmínky výkonu práce,
- účast a příprava na akcích školy,
- kvalita vedení třídní dokumentace,
- sebevzdělávání učitelek – využití pro MŠ,
- kolegiální vystupování,
- autoevaluace – sebereflexe,
- spolupráce s rodiči, veřejností,
- spolupráce při tvorbě profilu MŠ, propagace dobrého jména MŠ, vytváření image školy.

2) Kritéria pro provozní pracovnice

- výsledky práce, pečlivost, kvalita práce
- ztížené podmínky provozu
- aktivní účast na akcích školy
- vstřícný, laskavý vztah k dětem
- kolegiální vystupování, ochota
- propagace dobrého jména školy

Kritéria pro hodnocení podmínek vzdělávacího procesu (personální, materiální, psychohygienické)

- odborná a pedagogická způsobilost pedagogů školy
- využití souběžného působení učitelek v přímé práci s dětmi
- dostatek vhodných prostor pro realizaci vzdělávacích činností
- vybavenost třídy a herny vzhledem ke stimulaci dětí (vhodnost, účelnost)
- prostředí MŠ – podnětnost, estetika, bezpečnost
- respektování individuálních potřeb dětí během adaptačního procesu, možnost pobytu zákonného zástupce v mateřské škole
- vztahy ve třídě, klima v mateřské škole
- vzájemná spolupráce mezi pedagogy a provozním personálem
- aktivní spoluúčast dětí na úpravě prostředí (konstruktivní a estetická tvorba)
- účelnost využití hraček, učebních pomůcek, didaktické techniky
- inovace učebních pomůcek vzhledem k současným trendům v oblasti předškolní výchovy
- dostatečné množství současné dětské literatury
- vhodnost vybavení zahrady pro činnost dětí
- respektování dominantní úlohy dětské hry
- respektování zájmu dítěte v možnosti volby individuálních nebo skupinových činností
- vytváření podmínek pro relaxaci dětí
- vyváženost spontánních a řízených činností v průběhu dne
- respektování schopnosti koncentrace dítěte přiměřeně k jeho věku
- režim dne splňuje požadavky z hlediska psychohygieny
- pružnost a variabilita režimu dne
- podnětnost prostorového uspořádání pro spontánní aktivity dětí

- možnost pro děti uplatňovat, rozvíjet a uspokojovat potřebu pohybu
- počet dětí – respektování kapacity školy
- realizace pitného režimu
- podmínky pro rozvíjení dětí talentovaných i dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Evaluační nástroje

- pozorování
- rozhovory, diskuze, rozbory
- kontrola pedagogických a provozních pracovníků
- hospitace a následné rozbory
- analýza třídní a školní dokumentace
- analýza integrovaných bloků
- porovnávání výsledků s plánovanými cíli
- analýza vlastní pedagogické a řídicí práce
- dotazníky
- ankety

Zdroje:

- Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání; VÚP Praha leden 2018.
- Zákon č. 561/2004, Sb., o předškolním, základním, středním a vyšším odborném vzdělávání a jiném vzdělávání (školský zákon).
- Vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Citace: 27/2016 Sb. Část: 10/2016 Sb.
- Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, č.j.MSMT-22405/2016-2 z 1/2018.
- Autor loga Václav Žežulka – IT technik ZŠ a MŠ Dřísy
- „Motto“ vytvořil pedagogický sbor